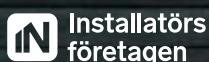

Bygg- och anläggningssektorns Färdplan för fossilfri konkurrenskraft

– Uppföljning 2026

Installatörs
företagen

BYGGFÖRETAGEN

TRAFIKVERKET

SVERIGES
ALLMÄNNYTTA

| 4 | Innovationsföretagen

FASTIGHETSÄGARNA

BYGG
HERR
ARNA

Förord

Det pågår en historisk omställning av bygg-, anläggning och fastighetssektorn.

Företag, organisationer och andra aktörer tar varje dag stora steg för att ställa om sin verksamhet och produktion. Vi kan producera mer och släppa ut mindre. En framtid med väsentligt lägre koldioxidutsläpp från bygg-, anläggning och fastighetssektorn är inte bara möjlig, utan på väg att bli verklighet.¹

Målet är en produktion helt utan utsläpp av växthusgaser.

Näringslivet har tagit ledartröjan i klimatomställningen. Utvecklingen drivs av beslutsamhet, innovationskraft och ett affärsmässigt fokus. Investeringarna är omfattande, teknikutvecklingen snabb och engagemanget stort.

Över hela landet ser vi exempel på företag som visar att klimatarbete och konkurrenskraft går hand i hand – att hållbarhet är en förutsättning för tillväxt, inte ett hinder.

Under 2024 lanserade bygg-, anläggning- och fastighetssektorn en uppdaterad färdplan som visar vägen för vår fortsatta omställning. Sedan dess har cirka 180 aktörer skrivit under och åtagit sig att bidra till en lägre klimatpåverkan.

Denna rapport följer upp arbetet som gjorts. Vi följer upp såväl gemensamma åtaganden som aktörsspecifika åtaganden för att visa på vilken typ av förflyttning de lett till. Rapporten redovisar resultatet av enkäten som genomfördes bland de underskrivande aktörerna 2025. Den visar hur långt vi har kommit, vilka framgångar som uppnåtts - och vilka utmaningar som återstår.

Ett varmt tack till alla er i som bidragit i enkäten! Ni som varje dag omsätter ord till handling. Ni som visar vägen och gör hela skillnaden.

Och ni som inte skrivit på färdplanen – varmt välkomna att göra det!

Februari 2026

Byggföretagen, Byggherrarna, Byggmateriälsindustrierna, Fastighetsägarna, Innovationsföretagen, Installatörsföretagen, Sveriges Allmännyttä, Trafikverket

¹ "Achieving net-zero carbonemissions in construction supply chains" av Ida Karlsson, Chalmers Tekniska Högskola 2024

Innehåll

Förord.....	2
Sammanfattning	4
Gemensamma åtaganden	5
Byggherrar	12
Arkitekter och konsulter	16
Bygg- och anläggningsbolag.....	22
Installationsbolag	28
Byggmaterialtillverkare	33
Fastighetsägare och anläggningsägare	37
Fortsatta utmaningar för branschens klimatarbete	44
Axplock av projekt att inspireras av	46
Om rapporten.....	48

Sammanfattning

Den här uppföljningsrapporten visar hur bygg- och anläggningssektorns färdplan för fossilfri konkurrenskraft omsätts i praktiken. Rapporten bygger på en enkät som genomfördes i juni 2025 bland aktörer som skrivit under färdplanen (över hälften, 96 av aktörerna svarade) och följer upp både gemensamma och aktörsspecifika åtaganden.

En majoritet anger att de satt klimatmål i linje med färdplanen (71 %), följer upp arbetet årligen (83 %) och har en plan för att nå målen (61 %). Aktiviteter syns tydligt i tidiga skeden och i kravställning – många arbetar i stor utsträckning med klimatoptimering i planering/projektering, föreslår lösningar ur livscykelperspektiv och använder upphandling för att premiera alternativ med lägre klimatpåverkan. Fritextsvaren stärker bilden av ett praktiskt, pågående arbete och ger konkreta exempel på återbruk, materialbyten och metoder för att minska klimatpåverkan i projekten.

Sammantaget visar enkätsvaren på god riktning mot färdplanens mål och en stärkt genomförandeförmåga, vilket är avgörande för att nå 50 procentig minskning till 2030, jämfört 2015, och vidare mot klimatneutralitet 2045. Samtidigt visar rapporten främst mognad och aktivitetsnivå – snarare än verifierade utsläppsminskningar.

Bland de viktigaste utmaningarna lyfts bland annat kunskaps- och kompetensbehov i, bristande och ojämn kravställning i hela värdekedjan, svårigheter med tillförlitliga och jämförbara klimatdata (särskilt i leverantörsled), samt tillgång till- och kostnad för klimatförbättrade material.

Rapporten avslutas med exempel från konkreta projekt som visar att stora utsläppsminskningar är möjliga redan idag när arbetet drivs systematiskt och i samverkan sker i värdekedjan.

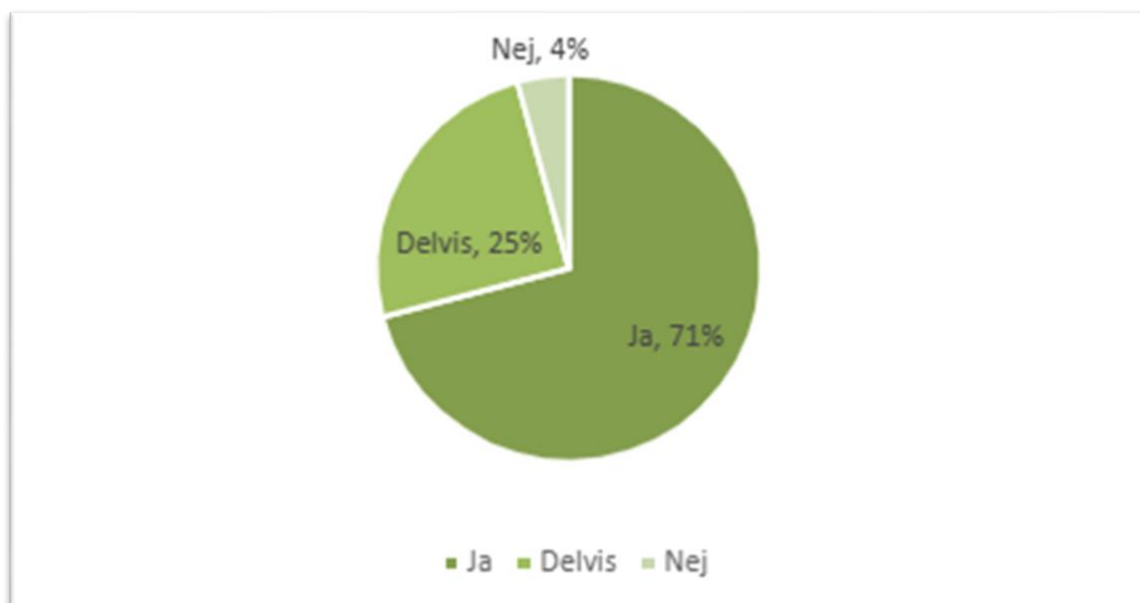

Gemensamma åtaganden

För att nå färdplanens mål krävs insatser från alla aktörer i värdekedjan. Här krävs ledarskap, samverkan och en ständig utveckling av kompetens. Alla aktörer behöver vara proaktiva och omsätta målen till konkreta åtgärder utifrån sin möjlighet att påverka.

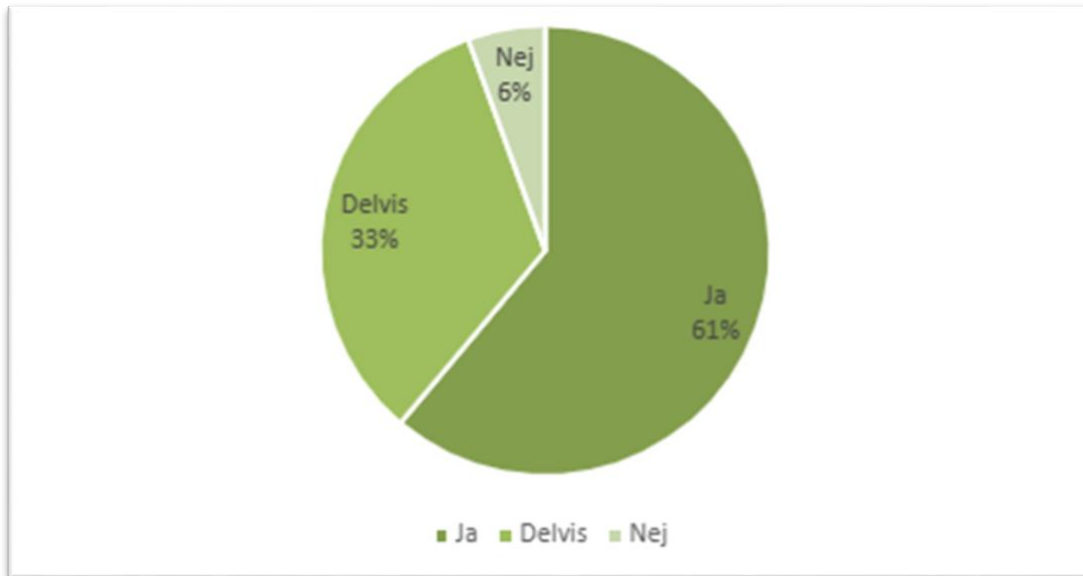
Färdplanen innehåller ett antal åtaganden som är avgörande för att lyckas med målen i färdplanen som alla underskrivande aktörer har ställt sig bakom. I denna rapport har vi följ upp några av åtagandena genom en enkät till de aktörer som skrivit under färdplanen.

Åtagande 1:1 Vi sätter klimatmål minst i linje med färdplanens mål

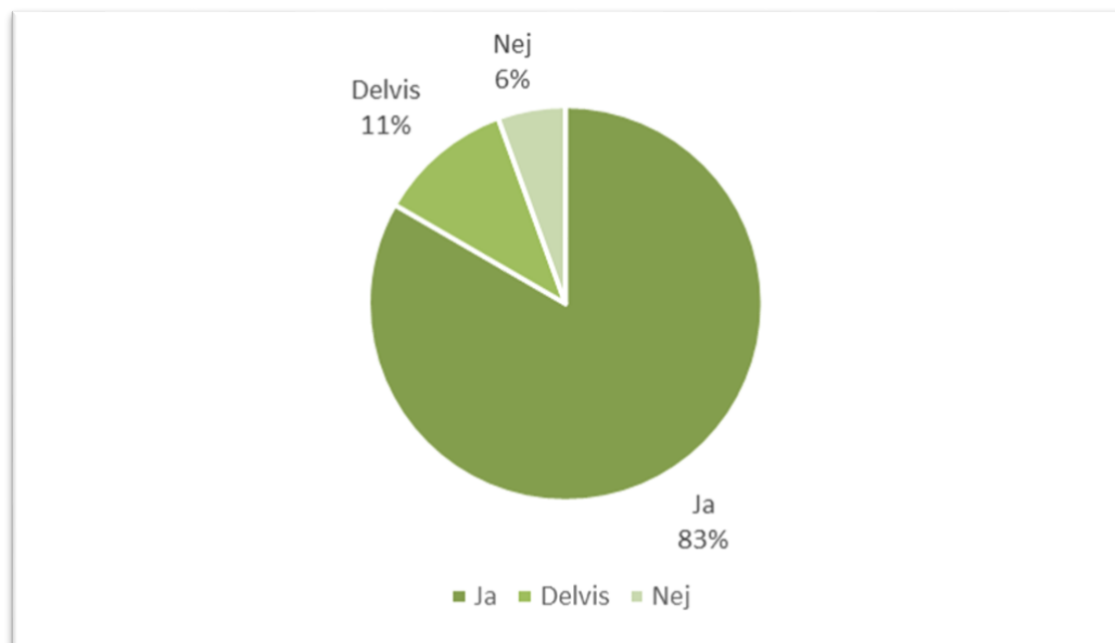

Åtagande 1:2 Vi har tagit tar fram en åtgärdsplan för att nå målen

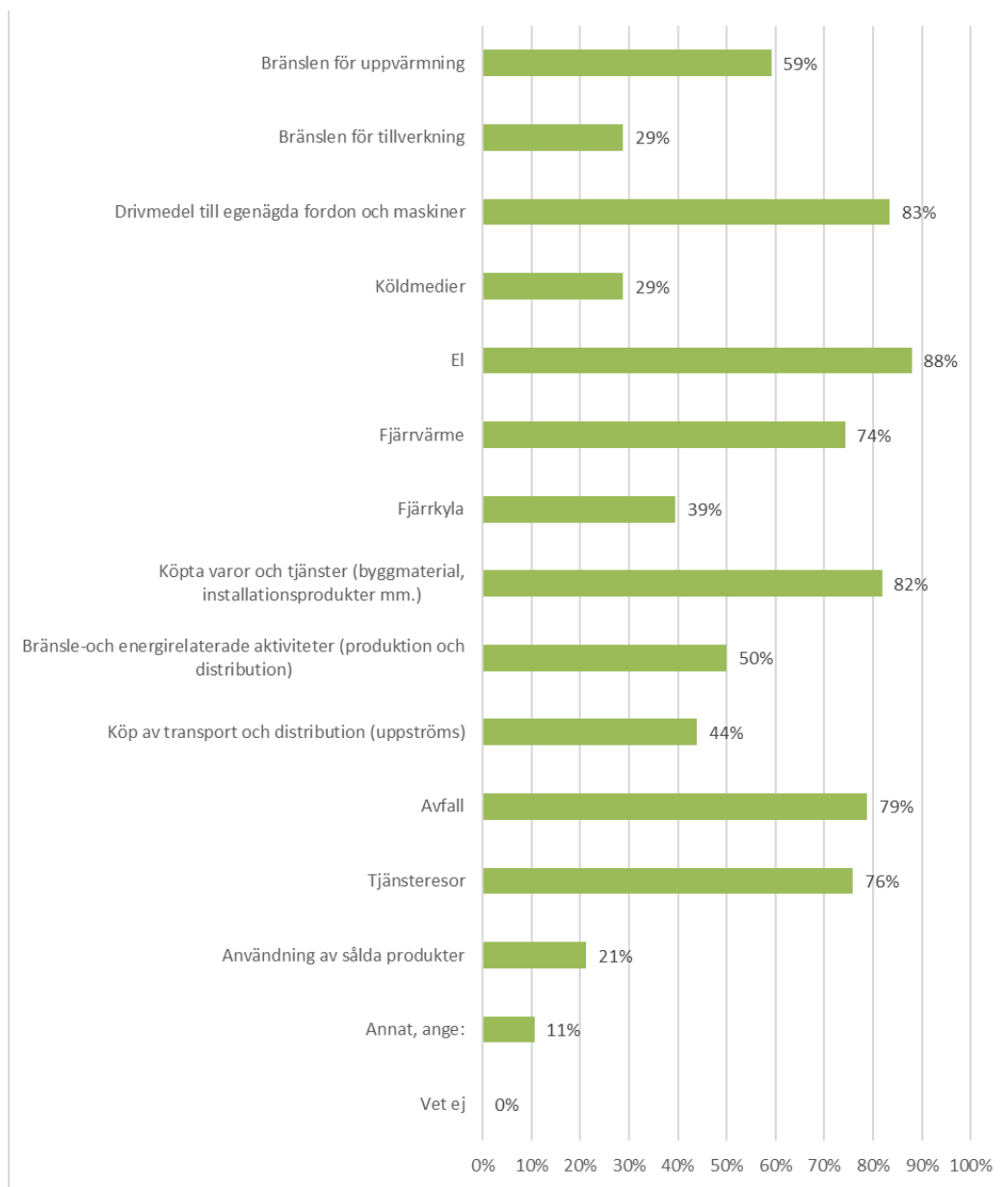
Åtagande 1:2 Vi följer årligen upp klimatarbetet

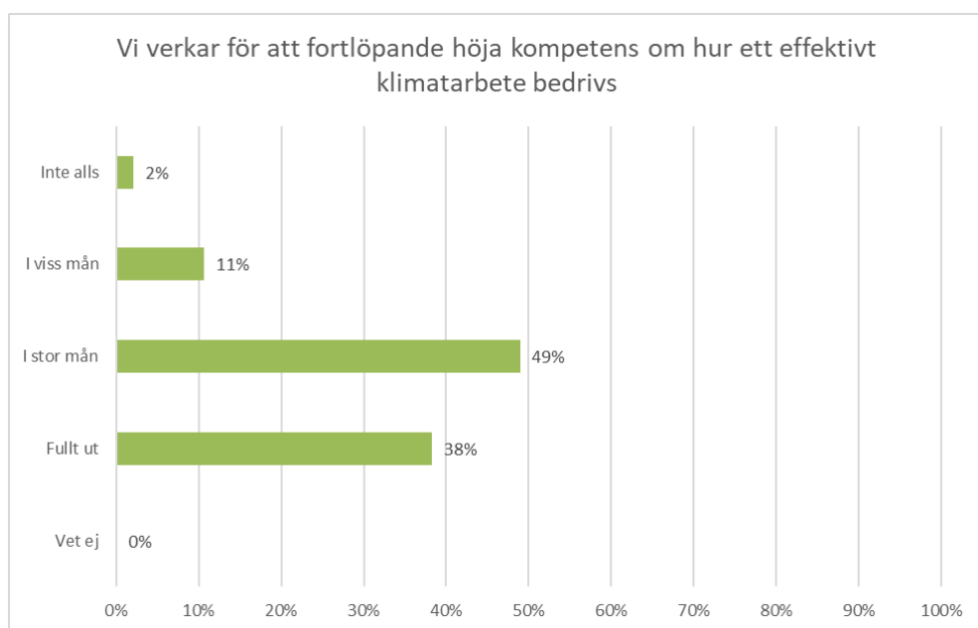
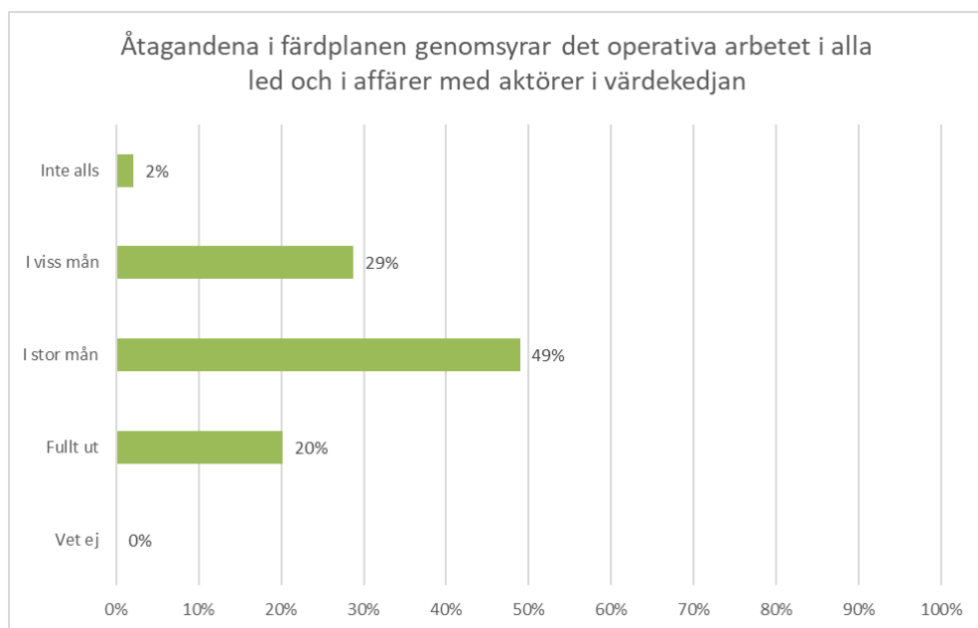
Ni angav att ni antagit klimatmål i linje med färdplanens mål.

Vilka väsentliga utsläppsposter täcks av ert mål?

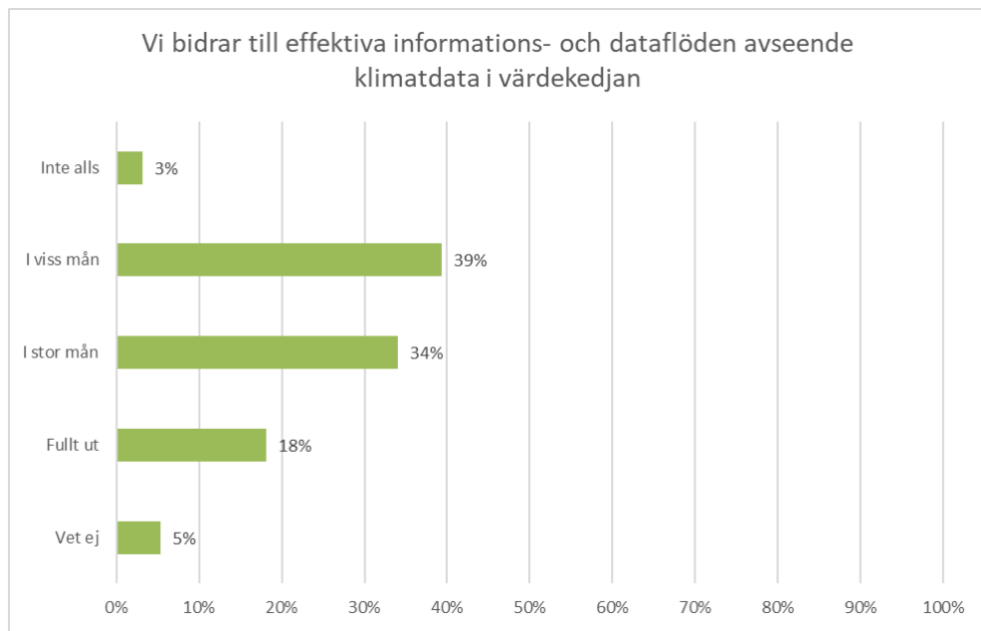

Hur stämmer följande in på er organisation?

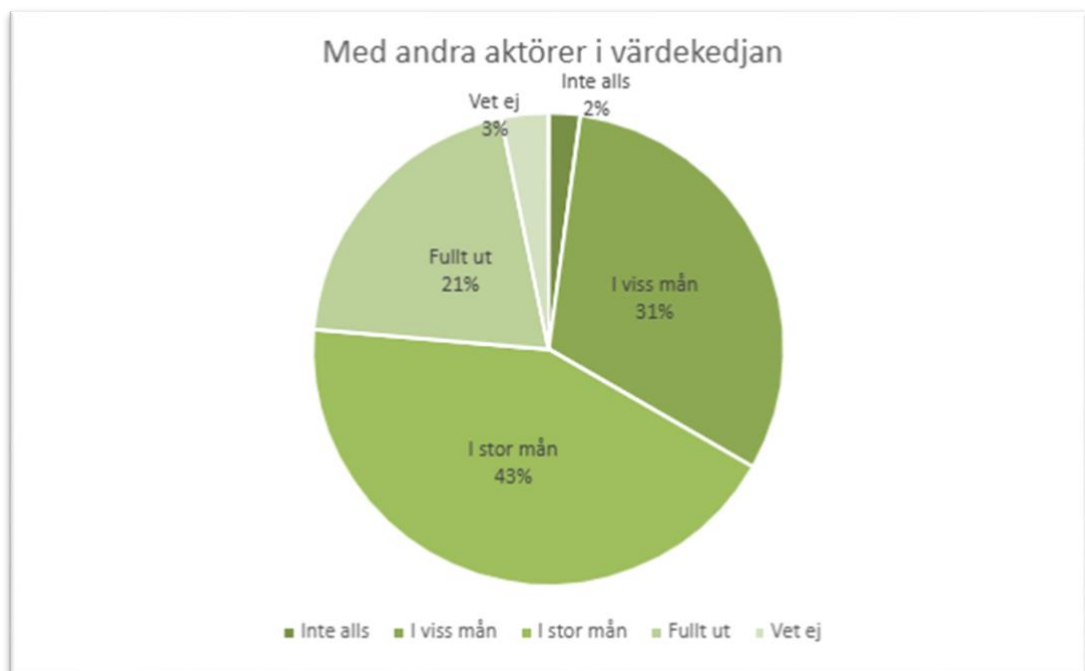
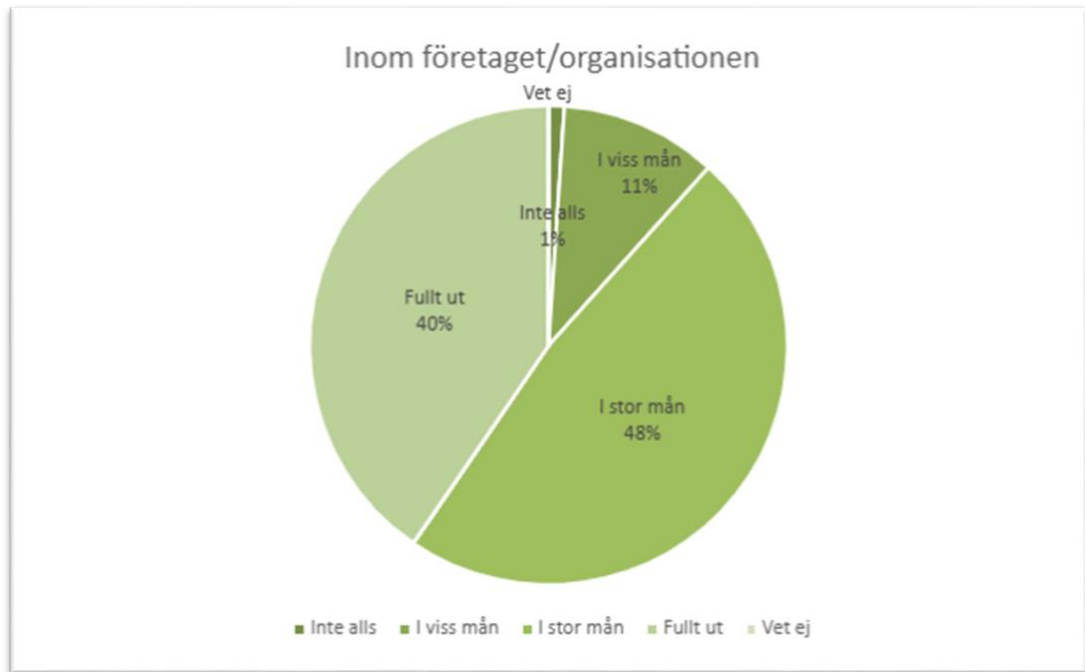

Hur stämmer följande in på er organisation?

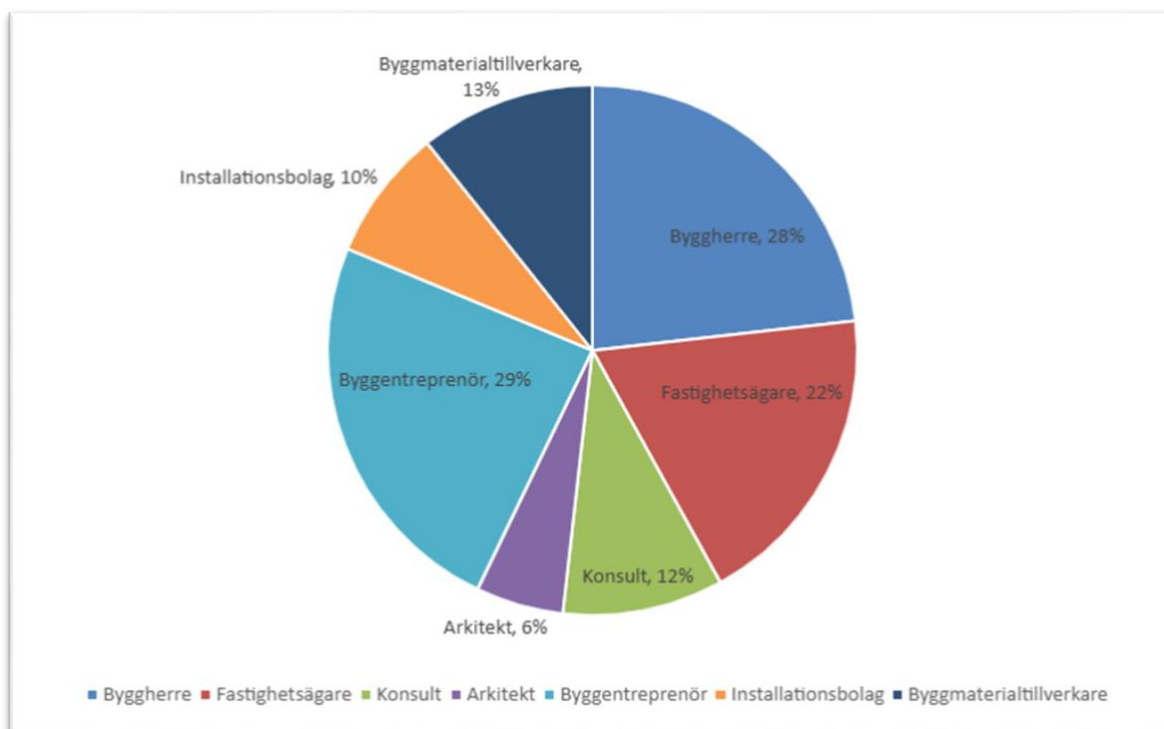
Vi verkar för att fortlöpande höja kompetens om hur ett effektivt klimatarbete bedrivs.

Aktörer som har svarat på enkäten

Totalt har 96 aktörer besvarat enkäten, med fördelning mellan de olika svarande aktörerna enligt nedandiagram.

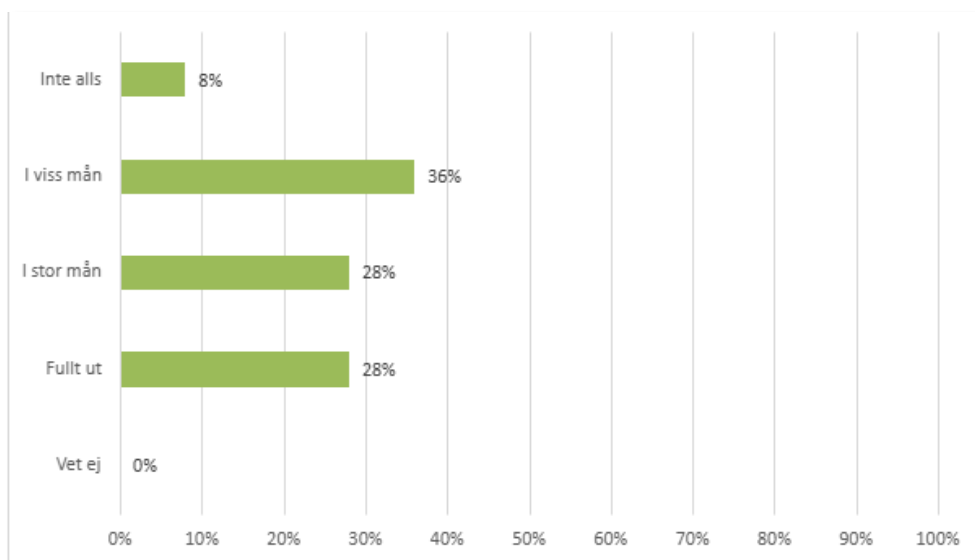

Byggherrar

Byggherren har en nyckelroll i utvecklingen av det hållbara samhällsbyggandet. Det är byggherren som initierar ett byggprojekt och har det yttersta ansvaret för att krav från brukare, ägare och samhälle uppfylls. I projektens tidiga skeden skapar byggherren förutsättningar för byggprocessen, den långsiktiga förvaltningen och användningen av byggnader och anläggningar.

Åtagande1: Vi undersöker möjligheterna att utveckla befintliga byggnader och anläggningar innan vi bygger nytt.

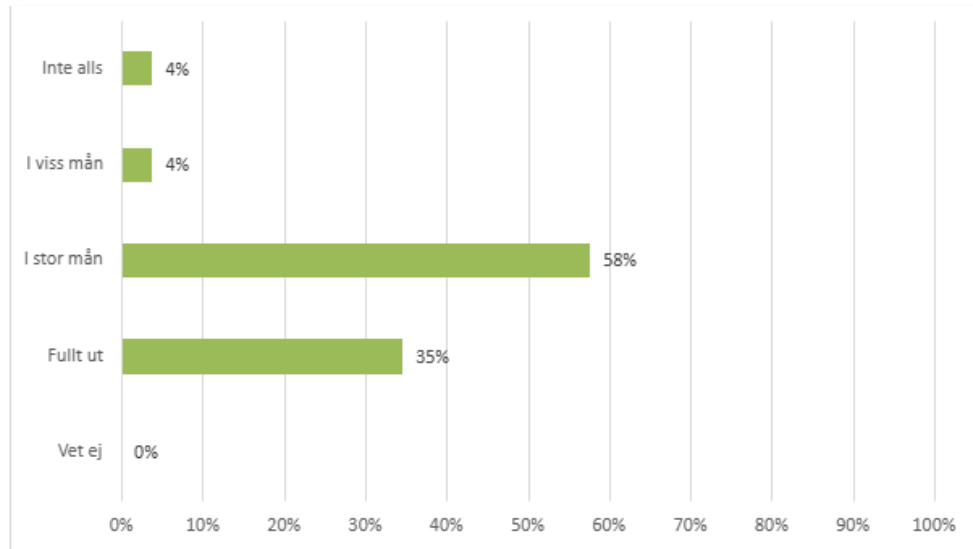
Exempel från fritextsvar:

Vi har upprättat en cirkularitetshierarki som ska följas vid utveckling av befintliga byggnader. I första hand ska vi utreda bevarande av byggnader/anläggningar.

Vi använder en process som kallas fyrfältaren där stegen, tänk om, optimera, bygg om, bygg nytt ska beaktas i den ordningen. Vi hänvisar även till färdplanens resurshierarki i relevanta rutiner.

Åtagande 2: Vi planerar och projekterar för ett klimateffektivt byggande och en resurseffektiv förvaltning med låg klimatpåverkan.

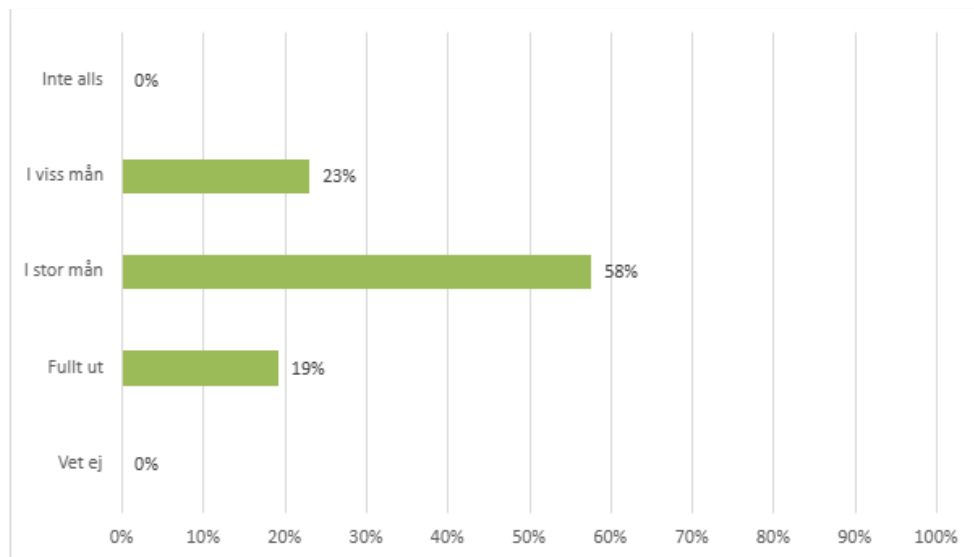
Exempel från fritextsvar:

Vi har ett utvecklingsprojekt som pågår 2023–2026 där vi ska halvera vårt klimatavtryck i nyproduktion, ett arbete som påverkar hela byggprocessen från tidiga skeden till färdig byggnad.

Vi klimatberäknar projekten i tidigt skede och vidare under projektering och produktion för att hitta utformningar som optimerar materialanvändningen och möjliggör återbruk och klimatsmarta material.

Åtagande 3: Vi ställer tydliga klimatkrav vid upphandling, efterfrågar och premierar lösningar med låg klimatpåverkan samt hög resurs- och energieffektivitet ur ett livscykelperspektiv.

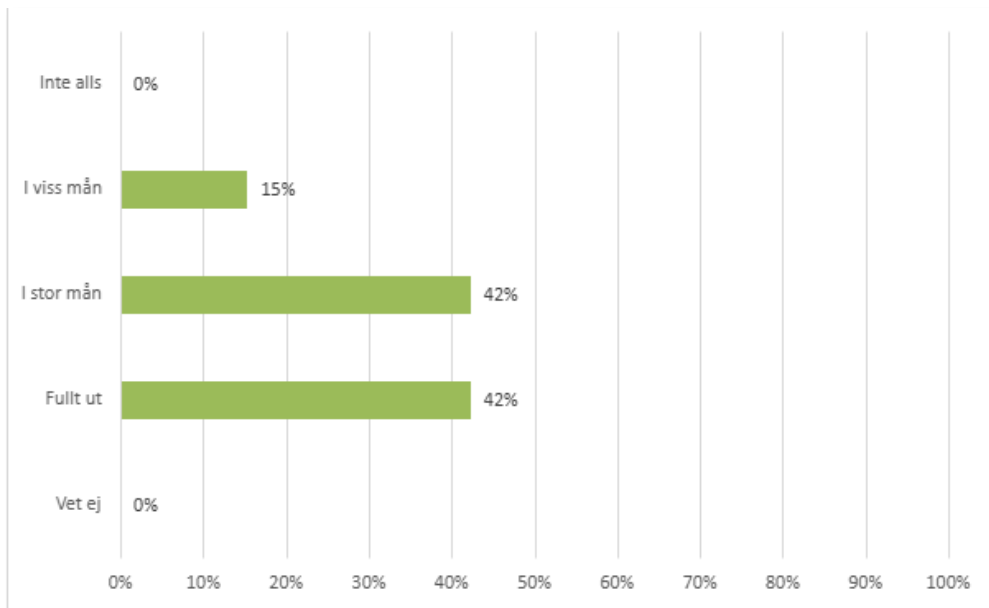
Exempel från fritextsvar:

Vi har ett ramprogram som är styrande för projekten. Det omfattar hållbarhet, minskad klimatpåverkan och cirkularitet. Energiprestandan för nyproducerade byggnader är hälften av BBR-krav, vi installerar alltid solceller.

Vi har infört gränsvärde för nyproduktion med sikte på halvering till 2030 och 75 procents reduktion 2040. Gränsvärdet gäller vid bygglovsåret och ställs som krav i upphandlingen. För ombyggnad finns motsvarande reduktionstrappa med sikte på halvering till 2030, där ställer vi krav på maximal koldioxidpåverkan projektvis.

Åtagande 4: Vi följer upp klimatkraven systematiskt.

Exempel från fritextsvar:

Vi har månadsvisa hållbarhetsmöten där klimatpåverkan och åtgärder är på agendan.

*Vi följer upp klimatreduktionen för de projekt som driftsätts varje kvartal.
Uppföljningen redovisas till koncernledningen.*

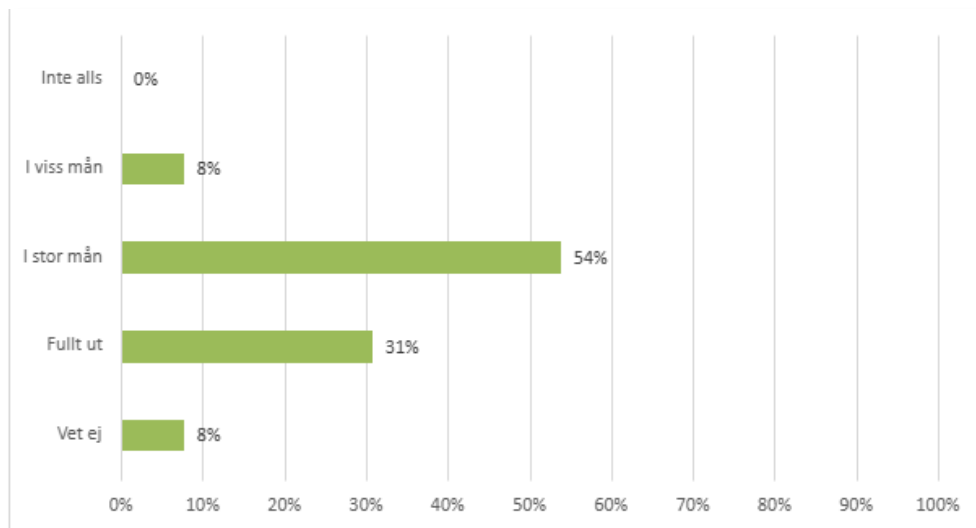
Vi följer upp klimatkraven systematiskt under hela byggproduktionen med månadskontroller. Vi ska prova digitala leveranssedlar vid verifiering av inbyggda material.

Arkitekter och konsulter

I planerings-, förstudie-, idé- och projekteringsskedet går det att påverka klimatpåverkan som mest. Här kan man tidigt sätta ramar som minskar samhällsbyggandets utsläpp. Konsultens och arkitektens roll är att se helheten utifrån ett system- och livscykelperspektiv – även sådant som beställare och utförare inte alltid har full rådighet över.

Åtagande 1: Vi föreslår redan i planeringsskedet effektiva och flexibla lösningar som skapar förutsättningar för låg klimatpåverkan ur ett livscykelperspektiv.

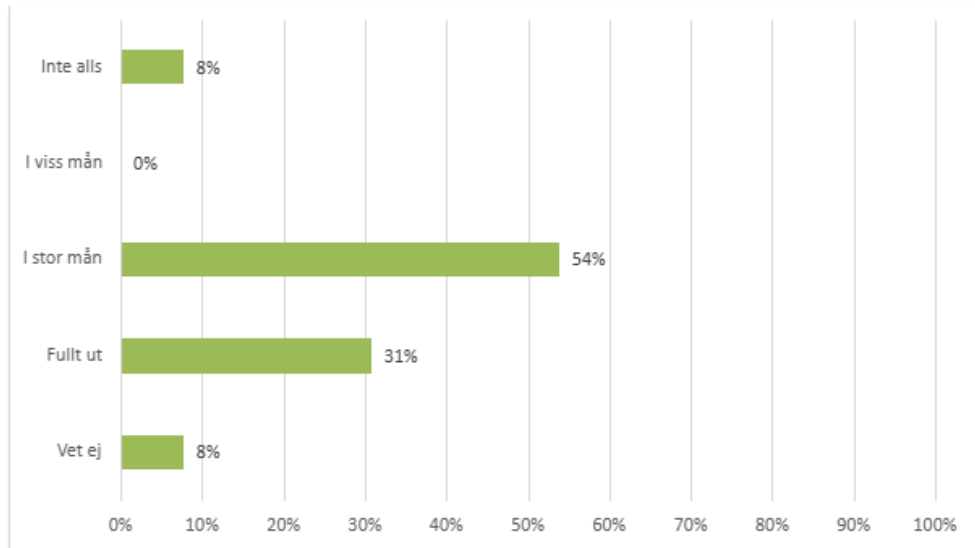
Exempel från fritextsvar:

Vi har en metod för att analysera hållbarhetsmöjligheter utöver projektkrav som vi erbjuder beställare att ta ställning till.

Vi tar alltid upp klimatfrågan i dialogen med våra kunder, stämmer av deras mål och tydliggör hur vi kan stötta i de projekt där vi medverkar.

Åtagande 2: Vi utgår från platsens förutsättningar och dess infrastruktur när vi planerar ny-, till- och ombyggnationer.

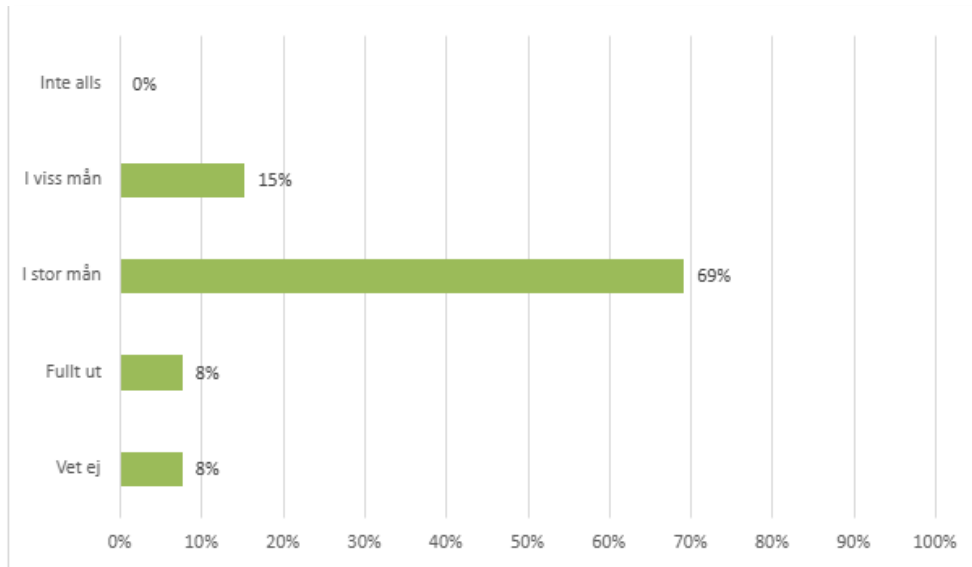
Exempel från fritextsvar:

Vi genomför alltid en hållbarhetsanalys i inledningen av ett uppdrag för att identifiera betydande hållbarhetsaspekter, t.ex. platsens förutsättningar.

Vi utgår alltid från platsens förutsättningar och jobbar kontinuerligt med att integrera klimattänk i arbetet. Till exempel genom att lokalisera fastigheter på mark där pålning kanske inte behövs inom ett detaljplanearbete.

Åtagande 3: Vi utarbetar återbrukbara, reparerbara och uppgraderingsbara lösningsförslag för att minska behov av nytt material vid ombyggnad eller underhåll.

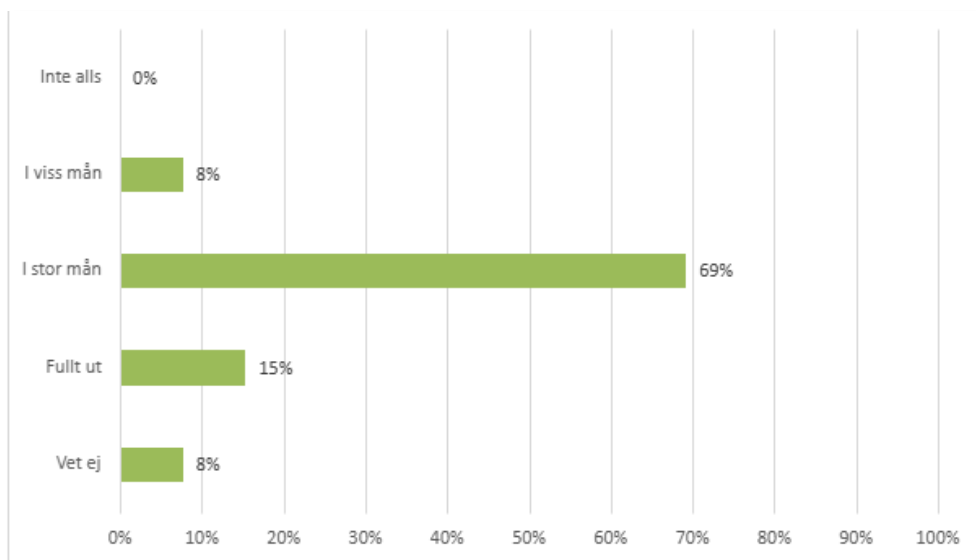
Exempel från fritextsvar:

Vi gör medvetna val av hållbara material som är slittåliga eller kan bytas ut för att minimera underhållskrav.

Vi arbetar utifrån utgångspunkten att vi ska bidra till cirkulär arkitektur, där återbruk, reparerbarhet och lång livslängd är viktiga parametrar. I inredningsuppdrag och för invändiga ytskikt är detta särskilt viktiga frågor.

Åtagande 4: Vi utgår ifrån ett cirkulärt tänkande och föreslår användandet av återbrukade produkter eller återvunnet material där det är lämpligt ur ett livscykelperspektiv.

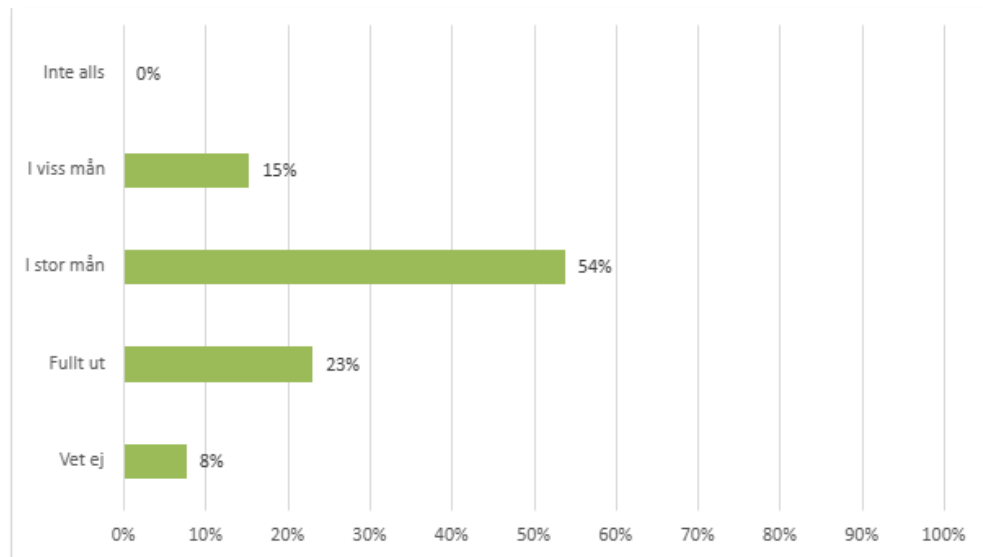
Exempel från fritextsvar:

Vi har uppdrag i ombyggnadsprojekt där vi genomför återbruksinventeringar och återbrukar så mycket som möjligt. I nyproduktionsprojekt har frågan lyfts och vi har tittat på möjligheterna att hitta återbrukat material, om engagemanget kommer in sent blir det ofta svårt att säkra återbrukat material, vilket begränsar omfattningen.

Vi arbetar kontinuerligt med detta, bland annat genom individuella, aktivitetsbaserade mål som alla medarbetare ska ha fastställt för 2025. Målen stöds av vägledande material, där en viktig del är att välja material med lägre klimatpåverkan – exempelvis genom att använda återbrukade produkter eller återvunnet material.

Åtagande 5: Vi projekterar för att byggnader och anläggningar ska vara funktionella med låg klimatpåverkan i användningsskedet

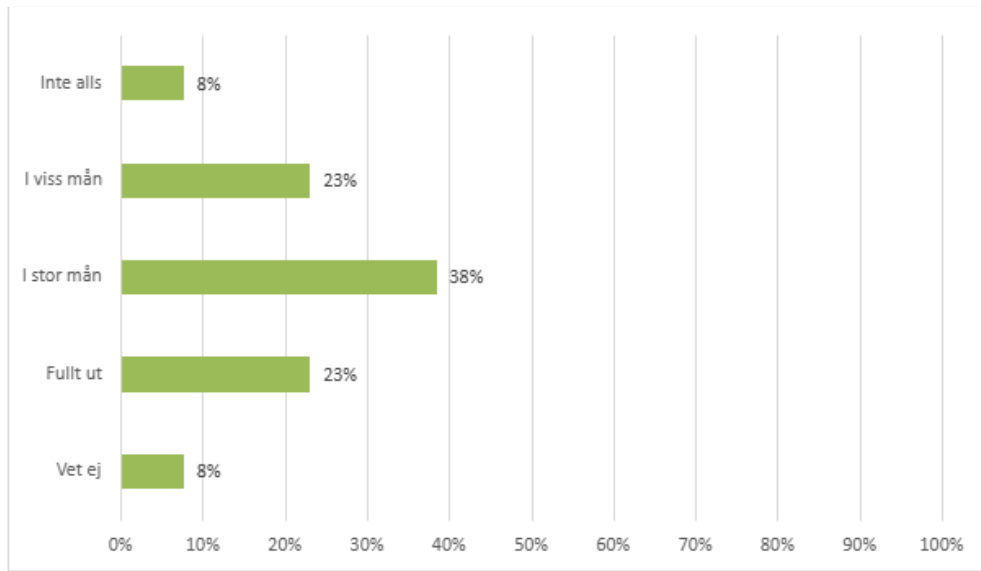
Exempel från fritextsvar:

Vi arbetar bland annat i nära samarbete med övriga discipliner för att utreda lösningar med förminskad klimatpåverkan. Exempelvis klimatskal/fasad/solavskärmning i samarbete med energiberäkningar och dagsljusberäkningar.

Vi lyfter frågan med kund, i våra uppdrag som projekteringsledare, för att tydliggöra deras krav och önskemål för att sedan kunna styra projektörerna. Vi följer upp projektörers möjligheter att påverka detta.

Åtagande 6: Vi utvecklar metoder för att jämföra och öka kunskapen kring olika lösningars klimatpåverkan utifrån investerings-, underhålls- och återbruksperspektiv.

Exempel från fritextsvar:

Vi utvecklar dels egna program, men har även licenser på externa programvaror för att jämföra alternativ. Vi har tagit fram lathundar och bedömningsunderlag samt goda exempel.

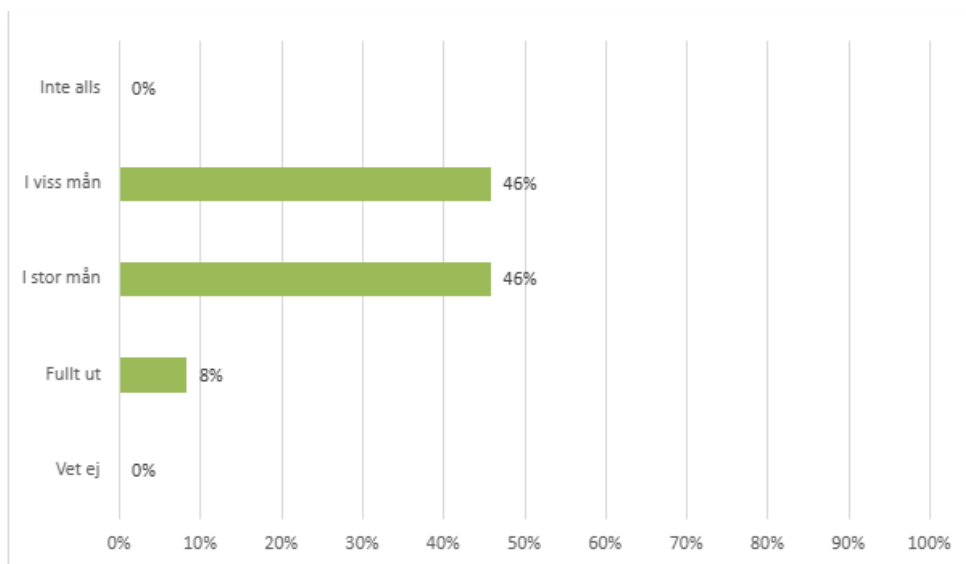
Vi hjälper kunder att räkna på klimatpåverkan och jämföra olika lösningar, både för nybyggnation och ROT-projekt.

Bygg- och anläggningsbolag

För att nå färdplanens mål är ett dedikerat klimatarbete nödvändigt hos bygg- och anläggningsentreprenörerna. Entreprenörer kan bidra med kunskap i dialogen med byggherrar och arkitekter från tidigt skede till slutförande. Entreprenörerna ska både undvika betydande direkta utsläpp på byggarbetsplatsen och minska större indirekta utsläpp.

Åtagande 1 del 1: Vi uppför byggnader och anläggningar på ett klimateffektivt sätt.

Exempel från fritextsvar:

Vi genomför klimatberäkningar i nybyggnationer men även till renoveringar och ger förslag till byggherren.

Vi utför ofta tidiga klimatberäkningar direkt i våra kalkylprogram, har ett möte där vi letar efter förbättringar kring de största utsläppsposterna och följer upp det slutliga klimatavtrycket.

Vi bygger mycket i trästomme och försöker få till återbruk av bärande delar i flertalet projekt.

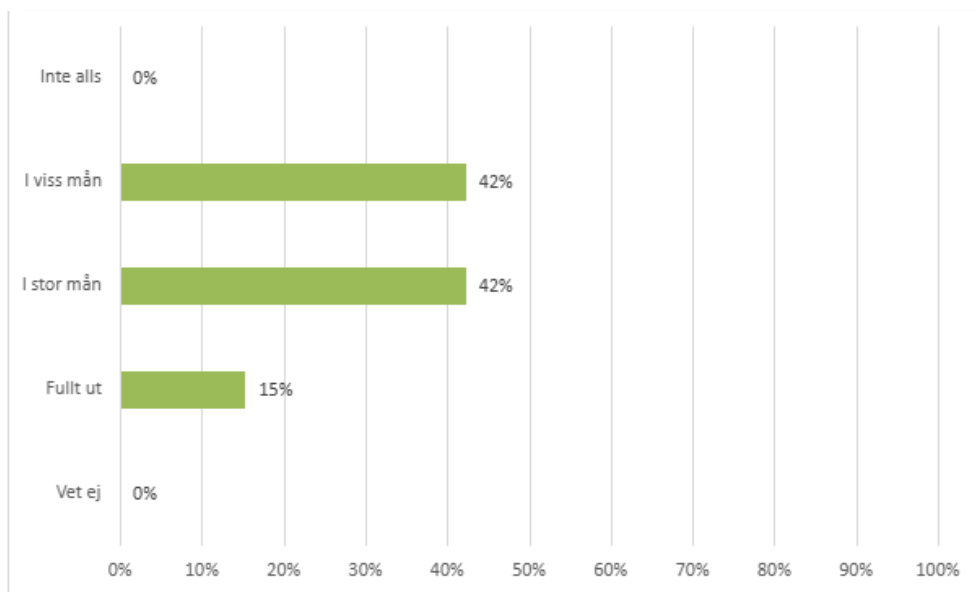
Vi arbetar proaktivt i tidigt skede med beställande fastighetsägare och arkitekt i att uppnå stor koldioxidbesparing.

Vi bidrar med lösningar kring återbrukade material och med sakkompetens kring demontering, hantering och byggnation.

Vi arbetar med klimatkalkylering för att följa besparingar i projektet både i koldioxid och i kostnader.

Åtagande 1 del 2: Vi fasar ut fossila bränslen i produktion och transporter.

Exempel från fritextsvar:

Vi fasar ut bensinbilar löpande, 60 procent av vår bilflotta drivs fossilfritt.

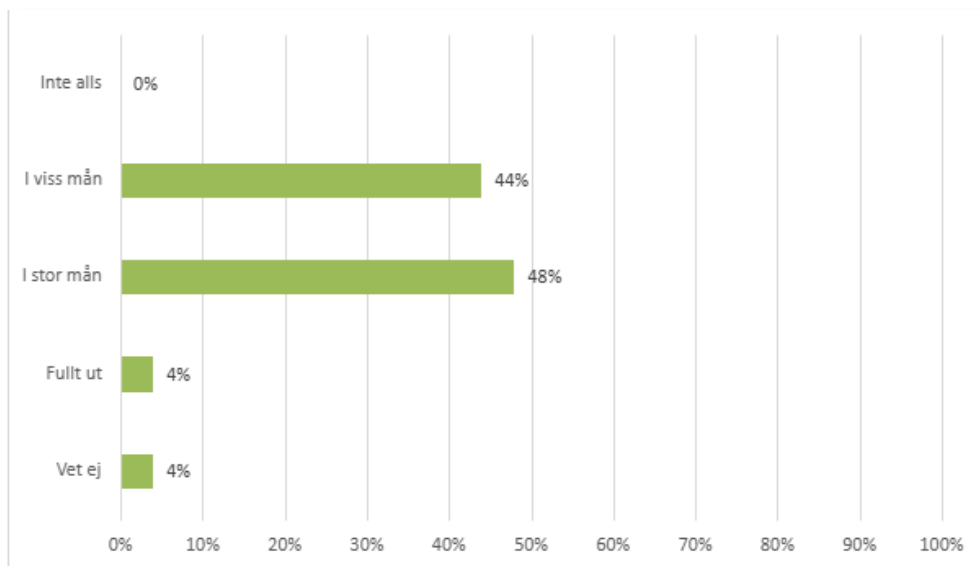
Vi har infört krav på HVO100 eller el i alla egna maskiner. Tjänstebilar fasas över till el.

Vi efterfrågar HVO100-transporter för större inköp.

Vi byter ut våra tjänste- och servicefordon till el så snart det är möjligt.

Åtagande 2: Vi främjar minimerad och cirkulär materialanvändning i nybyggnation, renovering och vid rivning.

Exempel från fritextsvar:

Vi återbrukar och återvinner så mycket vi kan genom att exempelvis lämna förslag på lösningar till kund och delta olika samarbeten.

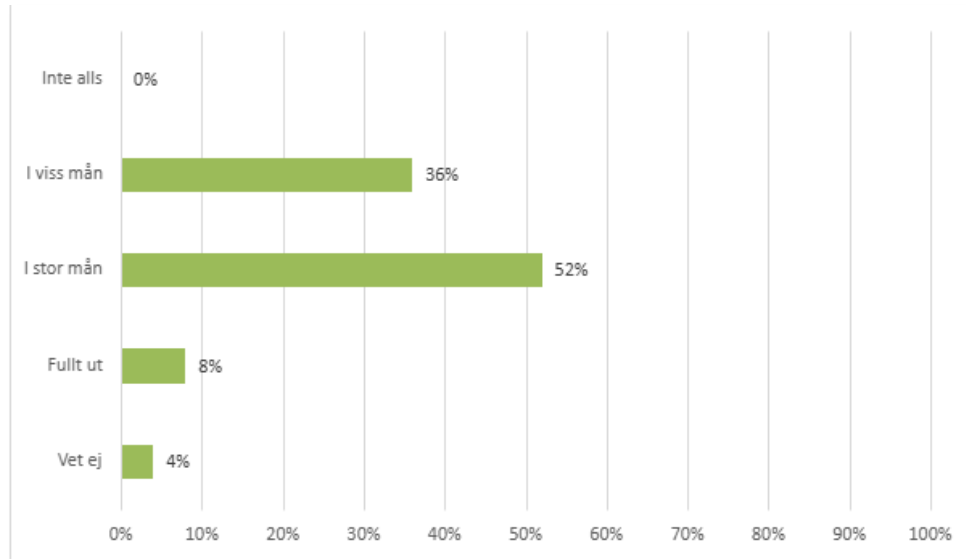
Vi har varit med och startat återbruksföretaget Bygghubben med andra entreprenörer.

Vi har mål om max 40 kg avfall/BTA i nybyggnad av samhällsfastigheter och minst 80 procent materialåtervinning på bygg- och rivningsmaterial samt har som mål att minst 50 procent av våra projekt ska jobba med återbruk år 2028.

Vi arbetar med avfallsmål i alla projekt där vi mäter och följer upp mängden avfall som genereras.

Åtagande 3: Vi efterfrågar klimat- och energieffektiva produkter och tjänster från våra leverantörer och underentreprenörer och vi följer upp utfallet i dialog med materialtillverkare och inköp.

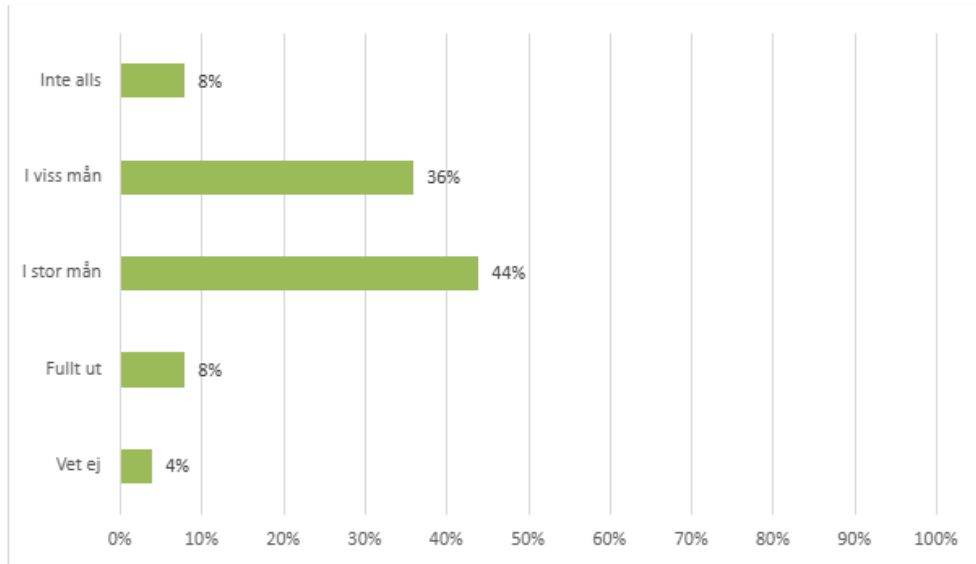
Exempel från fritextsvar:

Vi har årliga möten med våra största leverantörer där vi pratar om hur vi ska tillsammans kunna minska våra utsläpp. Exempelvis byggmaterialhandlare vi har ramavtal med, stål- och betongleverantörer, våra största mark-UE med flera.

Vi efterfrågar EPD:er på alla inköp som ingår i klimatdeklarationen. I flera projekt utvärderar vi leverantörer baserat på CO₂ och gör även jämförelser på CO₂-besparing per kr.

Åtagande 4: Vi erbjuder och levererar klimateffektiva och funktionella lösningar som minskar kravställarens användning av material och energi ur ett livscykelperspektiv i dialog med beställare och kunder.

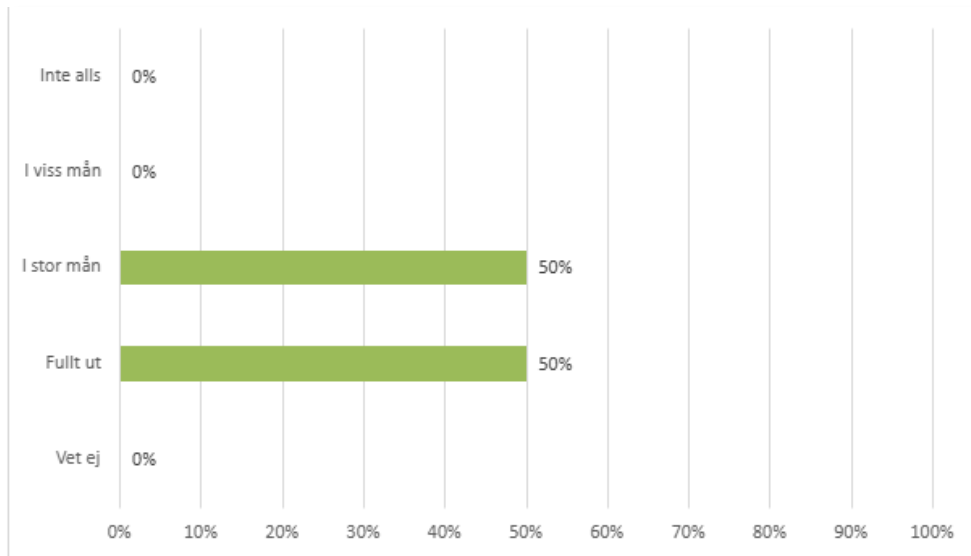

Exempel från fritextsvar:

Vi kommer in tidigt i projekten vilket gör att vi kan vara med och föreslå klimateffektiva systemval för beställaren. Vi lägger stor vikt vid att involvera verksamheten och fastighetsskötarna för att skapa byggnader som uppfyller det verkliga behovet så att vi både minskar behovet av framtida ombyggnation och säkerställer energieffektiva byggnader i driftskedet.

Åtagande 5: Vi arbetar aktivt för att eliminera fel, skador och brister under byggnation, ombyggnation och renovering samt säkerställer att ställda krav uppfylls.

Exempel från fritextsvar:

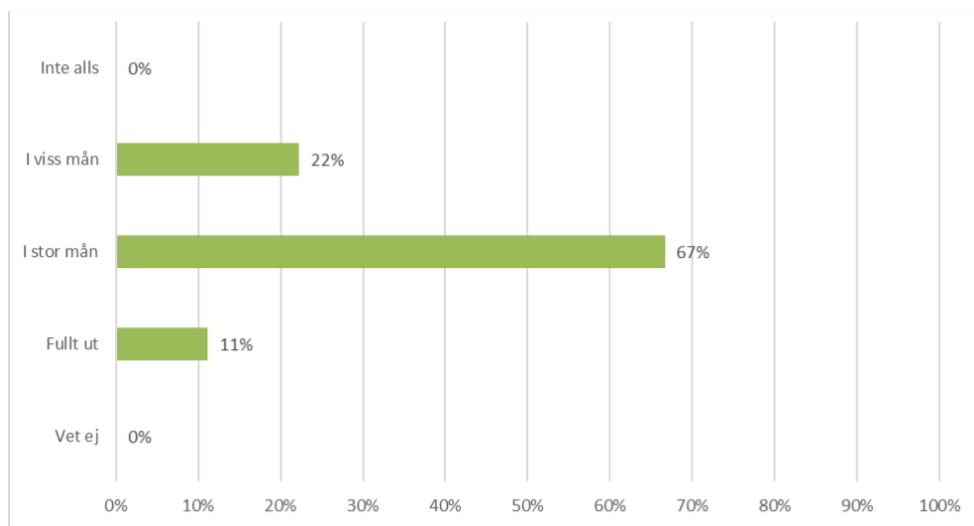
Vi har som mål att alla projekt ska ta fram en flexibilitets- och demonteringsplan samt göra en klimatrisk- och sårbarhetsanalys för en långsiktigt hållbar byggnad som står över tid.

Installationsbolag

För att nå färdplanens mål är ett dedikerat klimatarbete nödvändigt hos installationsbolag. Installatörer kan bidra med kunskap i dialogen med byggherrar och arkitekter från tidigt skede till slutförande. Förståelse och kunskap om både produktion och installation är viktiga när entreprenörer ska genomföra lösningar med lägre koldioxidutsläpp.

Åtagande 1: Vi arbetar med att fasa ut användningen av fossila bränslen när vi uppför installationer.

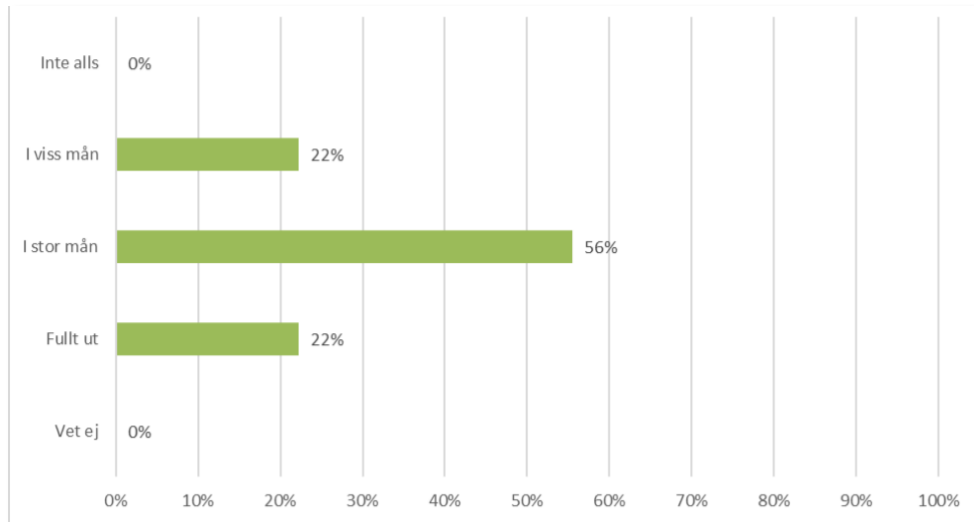
Exempel från fritextsvar:

Vi har tagit tydliga steg mot utfasning av fossila bränslen. Genom övergång till batteridrivna maskiner och användning av HVO som standardbränsle minskar vi aktivt sina utsläpp.

Vi mäter våra transporter och arbetar för en fossilfri fordonsflotta. Dessutom samarbetar vi med leverantörer för att få bättre kontroll över produktdata.

Åtagande 2: Vi arbetar för att minimera materialanvändningen i nybyggnation, renovering och rivning.

Exempel från fritextsvar:

Vi stödjer både kunder och leverantörer i processen att hitta och installera återbrukat material.

Vi återbrukar material till nya projekt.

Vi genomför återbruksinventeringar.

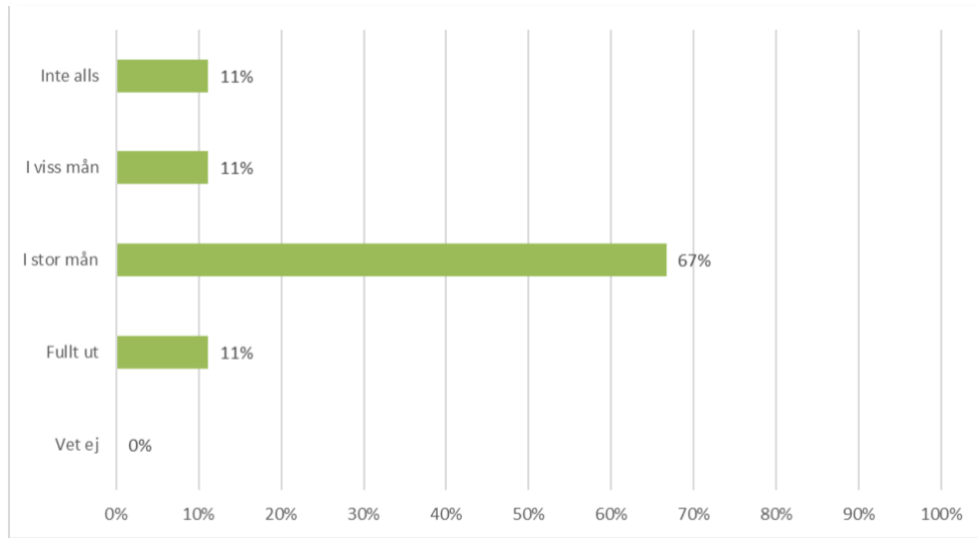
Vi betonar alltid vikten av noggrann projektering för att minimera fel och onödigt material, samt att inventera möjligheter till återbruk utifrån kundens efterfrågan.

Vi samlar in installationsspill och stöttar även både kunder och materialleverantörerna med att hitta och installera post-use (återbrukat).

Vi återbrukar material som går att använda igen så som kabelstegar, kablage och utrustning.

Åtagande 3: Vi efterfrågar klimat- och energieffektiva produkter och tjänster från våra leverantörer och underentreprenörer

Exempel från fritextsvar:

Vi försöker att i hög grad efterfråga hållbara alternativ till fossila lösningar, när det exempelvis gäller maskiner.

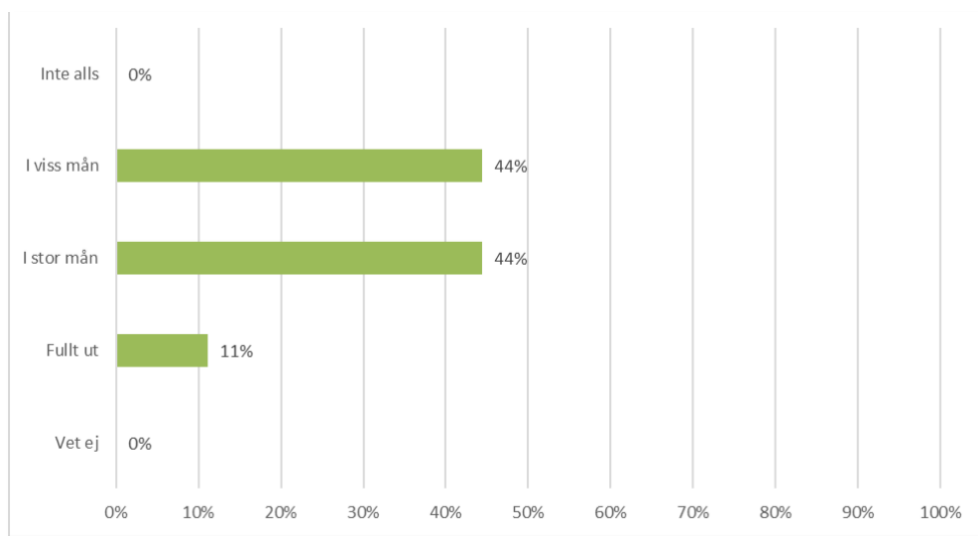
Vi tar fram så kallade färdplaner tillsammans med våra avtalsleverantörer där vi punktar upp konkreta action för hur våra inköp hos just den leverantören ska bli klimatneutrala till år 2045.

Vi trycker på alla våra leverantörer om att få in deras EPD dokument i beställarnas bedömningsverktyg exempelvis Byggsvarubedömningen.

Åtagande 4: Vi erbjuder och levererar klimat- och energieffektiva lösningar

Exempel från fritextsvar:

Vi ser det som vår affärsidé att erbjuda och leverera klimat- och energieffektiva lösningar till kund.

Vi erbjuder våra kunder möjlighet till uppföljning av all miljöpåverkan våra maskiner genererar.

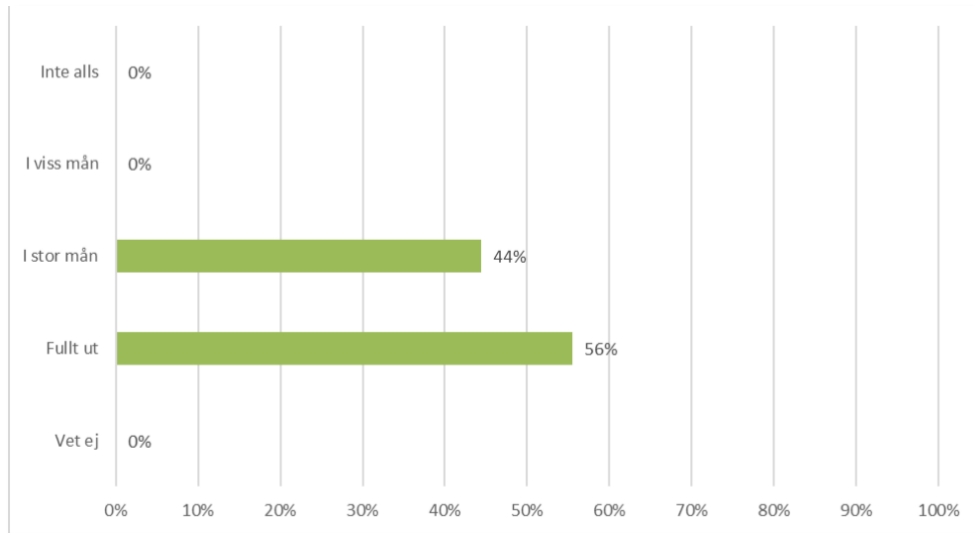
Vi föreslår kunder produkter som är mindre klimatbelastande.

Vi väljer alltid i första hand produkter som är godkända enligt Byggvarubedömningen.

Vi föreslå de bästa förslaget för klimatet till kund, dels genom återbruk, dels genom att välja produkter som har mindre miljöpåverkan, om det går.

Åtagande 5: Vi arbetar aktivt för att eliminera fel, skador och brister under byggnation, ombyggnation och renovering

Exempel från fritextsvar:

Vi genomför en noggrann projektering i våra projekt för att eliminera fel, skador och brister.

Vi ha ren tydlig kommunikation med beställare och kunder samt följer vad som gällande regler och normer.

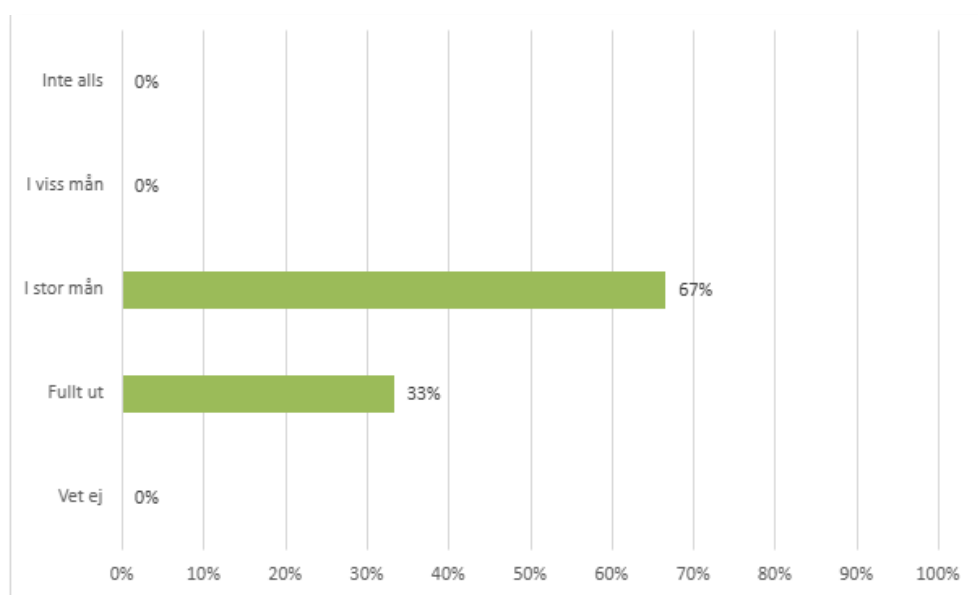
Vi genomför riskbedömningar kontinuerligt, i planeringsskedet och innan uppstart samt vid riskfyllda moment, och vi arbetar fokuserat kring avvikelshantering.

Byggmaterialtillverkare

Tillverkningen av byggmaterial står idag för en väsentlig del av bygg- och anläggningssektorns klimatpåverkan, något som är på väg att ändras genom innovation, tekniskskiften, nya resurseffektiva och cirkulära flöden samt nya energieffektiva produkter. Behovet av byggmaterial och bygg- och installationsprodukter kommer att vara stort framöver och byggmaterialindustrin arbetar intensivt med att utveckla och erbjuda primära material med lågt klimatavtryck och öka användningen av cirkulära material. Byggmaterialindustrin är en central aktör för att få ner utsläppen från byggsektorn och är en stor del av lösningen.

Åtagande 1: Vi fasar ut fossila bränslen så snart som möjligt.

Exempel från fritextsvar:

Vi ersätter naturgas med biogas i vår tillverkning av mineralull.

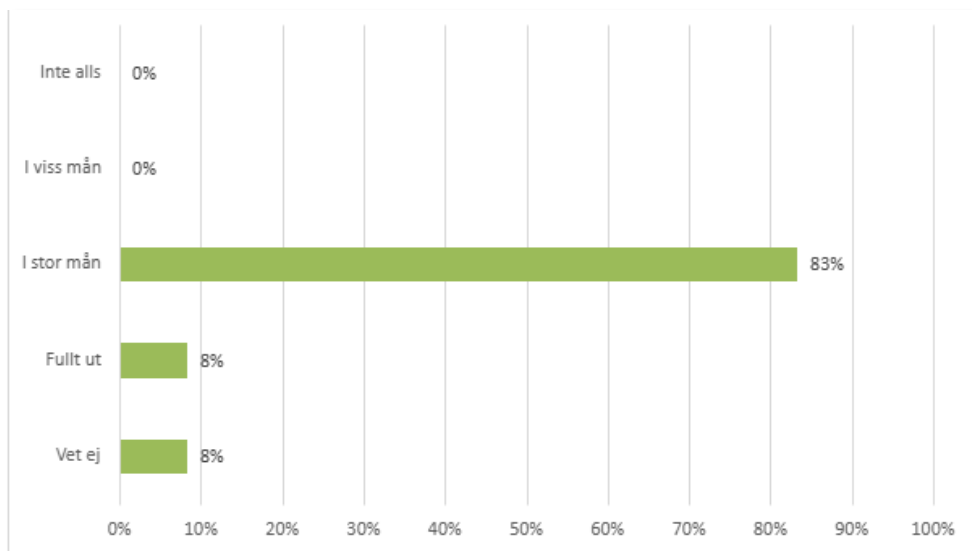
Vi har sedan november 2022 drivit våra fordon och byggnader med fossilfri el och drivmedel.

I vår produktion har vi bytt ut del av gasol mot pellets. Vi ska byta ut resterande del av gasol mot andra biobränslen successivt.

Vår stora fordonsflotta rullar till 95 procent på HVO 100 samt idag rullar även en 100 procent ellastbil.

Åtagande 2: Vi utvecklar produktionsmetoder för minskad resursanvändning och ökad användning av cirkulära råvaror i nya material och produkter.

Exempel från fritextsvar:

Allt vårt spill återvinns till nytt planglas. Vår fabrik är fullt automatiserad för att minska spill, öka produktiviten samt optimera hanteringen av råglas.

Vi har utvecklingsprojekt för att minska produktionsspillet och göra det möjligt att återanvända det i egen produktion. Idag skickas allt spill som tidigare gick till förbränning till återanvändning i asfalt.

I glasull använder vi 75 procent återvunnet material som råvara och för gipsplattor ca 30 procent återvunnen gips.

Vi förbättrar ständigt vårt produktionsspill och vi har lanserat ett isolerglas med ökad livslängd, jämfört tidigare produkter.

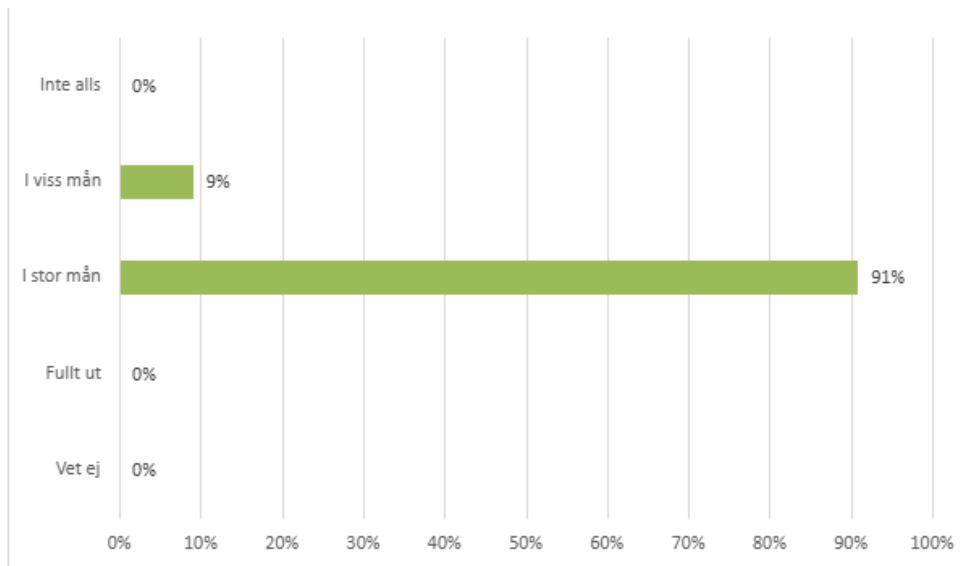
Vi har ökat återvinningen i våra produkter från 14 procent 2023 till 25 procent 2024 och målet är 30 procent 2025.

Vi tillverkar betongelement och försöker optimera dessa (oförändrade egenskaper med mindre mängd material).

Vi har en ständig jakt för att få ut mesta av resurserna oavsett om det är egen råvara eller från underleverantörer där vi värderar inköpa materials klimatavtryck, vårt spill styr vi i största mån om så att det återgår till leverantören.

Åtagande 3: Vi optimerar våra produkters design och konstruktion utifrån klimatpåverkan, energieffektivitet och resurseffektivitet ur ett livscykelperspektiv.

Exempel från fritextsvar:

Vi har löpande lanseringar av produkter med minskade klimatavtryck.

Våra produkter är projektspecifika. Vi arbetar tillsammans med våra kunder för att optimera produkternas egenskaper ur ett LCA perspektiv.

Vi fokuserar på lågt spill och lång livslängd.

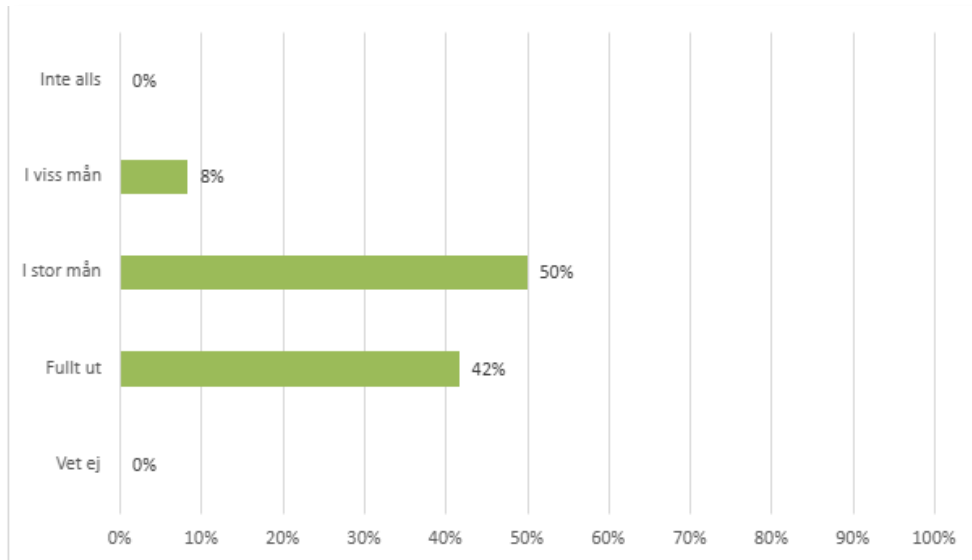
Vi nyttjar så mycket det går av insatta material för att hålla nere spill och inte överutnyttja ett material. Våra byggnader och dess byggsystem är även designade för en hög grad av demontage.

Vi upplyser våra kunder om energieffektivare lösningar samt återbruk/återanvändning.

Vi redovisar och tillgängliggör klimatpåverkan från material och produkter ur ett livscykelperspektiv.

Åtagande 4: Vi redovisar och tillgängliggör klimatpåverkan från material och produkter ur ett livscykelperspektiv.

Exempel från fritextsvar:

Vi har EPD:er på alla våra produkter, dessutom visar vi CO2 ekvivalenter på ordererkännande och fakturor.

Vi har möjlighet att göra en klimatkalkyl på alla projekt.

Vi lämnar klimatdata på offert-och orderunderlag och har gjort det sedan 2023.

Vi redovisar utsläppsrätter till Naturvårdsverket. Samt redovisar övrigt i vår Hållbarhetsrapport samt inom företaget i företagskoncernens roadmap.

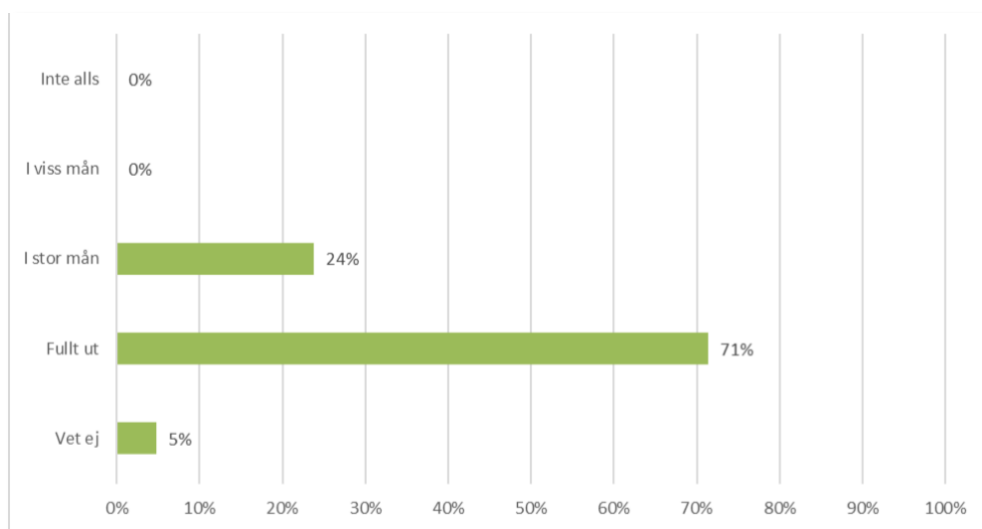
Vi har EPD på egenproducerade produkter.

Fastighetsägare och anläggningsägare

En stor del av sektorns utsläpp uppstår när våra byggnader och anläggningar används, både genom löpande användning av energi och för insatser för underhåll, ombyggnation, hyresgästanpassningar och renoveringar. Genom långsiktig och framsynt förvaltning har ägare till både byggnader och anläggningar möjligheter att minska utsläppen och samtidigt skapa goda förutsättningar för boende och brukare att verka med låg klimatpåverkan.

Åtagande 1: Vi vårdar och underhåller befintliga byggnader och anläggningar genom långsiktig förvaltning i syfte att förlänga deras livslängder.

Exempel från fritextsvar:

Vi har egen drift- och förvaltning samt drift- och förvaltningsrutiner för att arbeta förebyggande med underhåll.

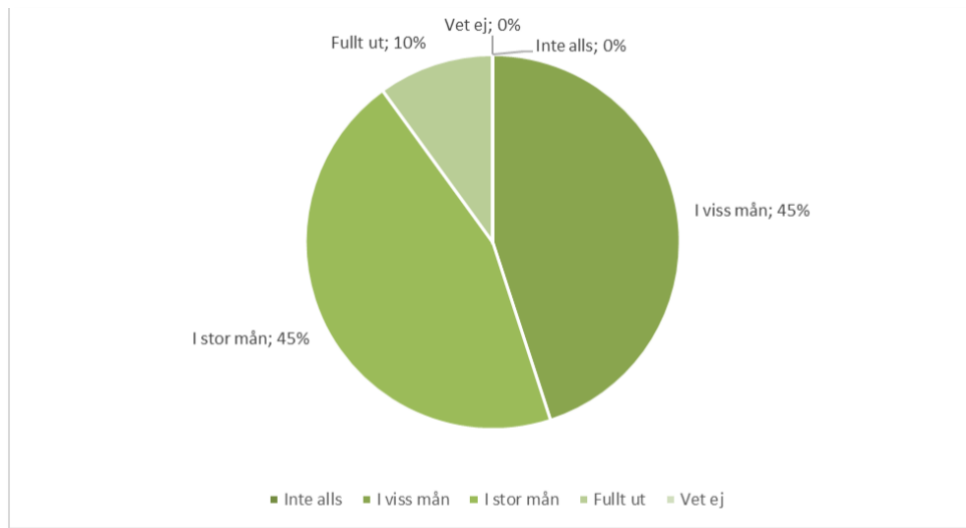
Renoveringsplanering och strategi ligger till grund för vår underhållsplanering.

Vi har stort fokus på detta. Ingår i "våra cirkulära principer."

Vi har antagit en underhållspolicy om varsam renovering som är grund i vår underhållsplan.

Åtagande 2: Vi främjar minimerad och cirkulär materialanvändning vid underhåll och renoveringar.

Exempel från fritextsvar:

I våra mindre och medelstora ombyggnadsprojekt, exempelvis hyresgästanpassningar arbetar vi sedan några år systematiskt med återbruk, vi har tillsatt en styrgrupp för återbruk, upprättat en återbruksstrategi, startat en återbrukshubb och en återbrukspark och har satt upp mål om 20 procent cirkularitet i projekten.

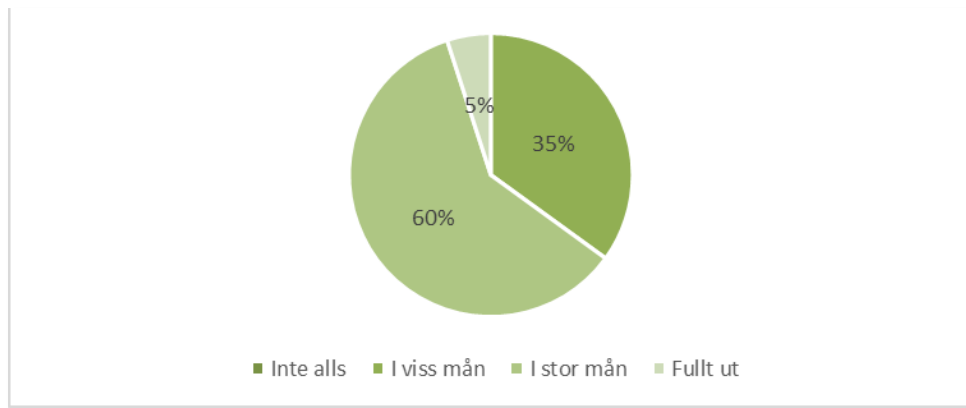
Vi blir bättre och bättre på att bevara och renovera vid vårt underhåll, t ex fönster, köksluckor.

Vi har flera projekt pågå där inredning ska bevaras i stället för att rivas ut och slängas i samband med ombyggnad. Vi har klimatmål för projekten där återbruk är en av metoderna för att minska klimatpåverkan.

Vi har tagit fram olika hyresnivåer vid ombyggnad dom hyresgästerna kan välja mellan, A, B, C där A innebär nytt material och C maximalt bevarande.

Åtagande 3: Vi ställer upphandlingskrav där innovativa lösningar med låg klimatpåverkan och hög resurs- och energieffektivitet i ett livscykelperspektiv premieras.

Exempel från fritextsvar:

Vi ställer krav på maximalt klimatavtryck och cirkularitetsindex samt bifogar riktlinje Materialval, Riktlinjer CO2 samt Återbruksstrategi.

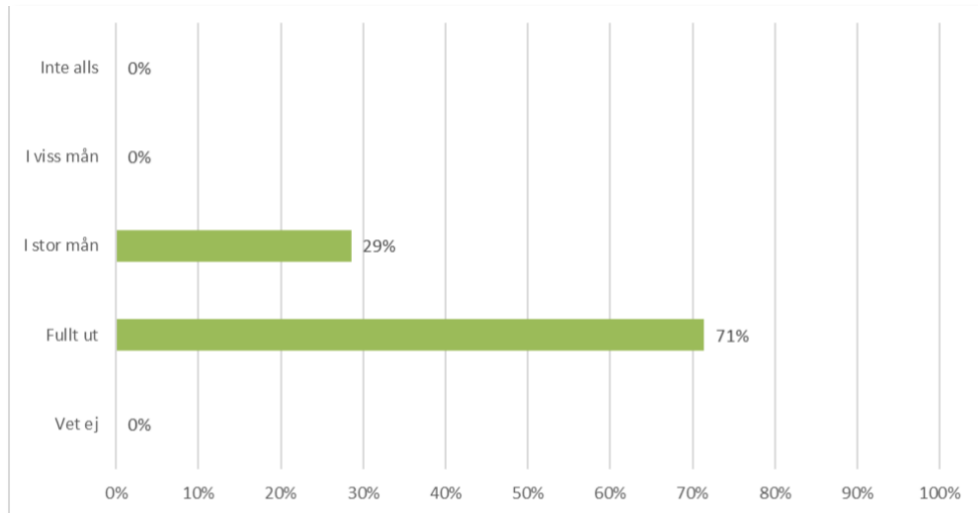
Vi kravställer energiprestanda i vårt ramprogram som går med vid upphandling.

Vid upphandling av ramavtal för projektörer ingick cirkulära affärsmodeller och klimatpåverkan vid byggnation i utvärderingskriterierna. Endast de anbudsgivare där det var tydligt att de hade kommit långt inom dessa frågor gick vidare i upphandlingen.

I våra klimatkrav så får entreprenören ta fram förslag för hur vi ska nå klimatmålet. Vi har egna klimatberäkningar som underlag som vi tillhandahåller som en grund för att påvisa att klimatmålet är realistiskt.

Åtagande 4: Vi arbetar för ökad energieffektivitet och optimerat nyttjande av befintliga fastigheter.

Exempel från fritextsvar:

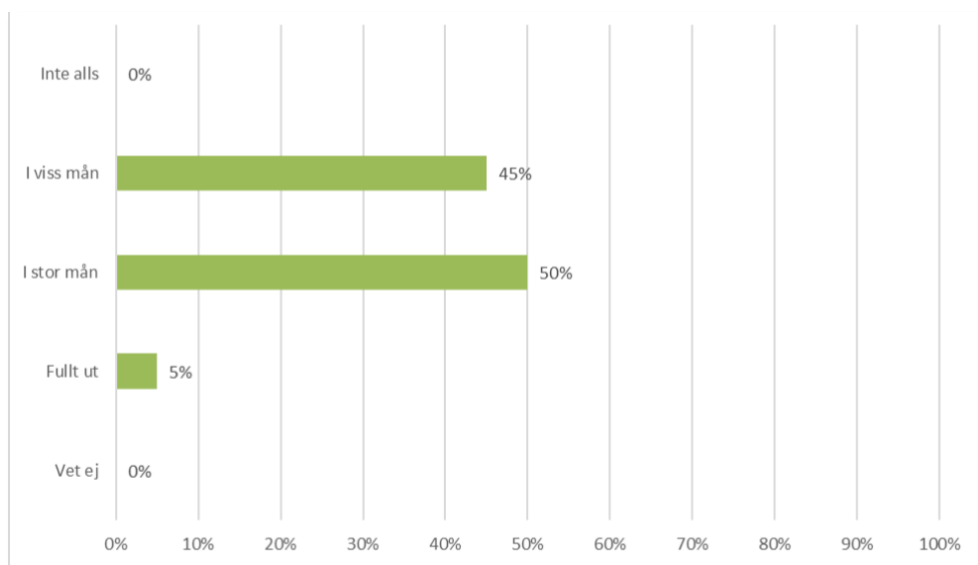
Vi har ett centralt energiteam med energispecialister och särskilt utbildade energitekniker som stöttar hela organisationen i det löpande energieffektiviseringsarbetet. vi har en energistrategi och energimål både på bolagsnivå och fastighetsnivå. Varje fastighet har en egen energistrategi med planerade energiåtgärder.

Vår målsättning om minskad energiförbrukning i befintliga fastigheter finns och följs upp löpande.

Vi har energikrav på minst 30 procent vid ombyggnad i samtliga pågående ombyggnadsprojekt.

Åtagande 5: Vi verkar för att hyresgäster minskar sin klimatpåverkan.

Exempel från fritextsvar:

Vi har gröna hyresavtal för alla nya avtal.

Vi tecknar gröna hyresavtal och utför löpande kunddialoger med våra kunder. Vi rapporterar årligen ett klimatbokslut.

De flesta av våra hyresgäster omfattas av krav på fossilfri energi till drivmedel och uppvärmning from utgången av 2025. Vid renovering och ombyggnation av lokaler görs detta med krav på klimatreduktion om investeringssumman är större än 20 MSEK.

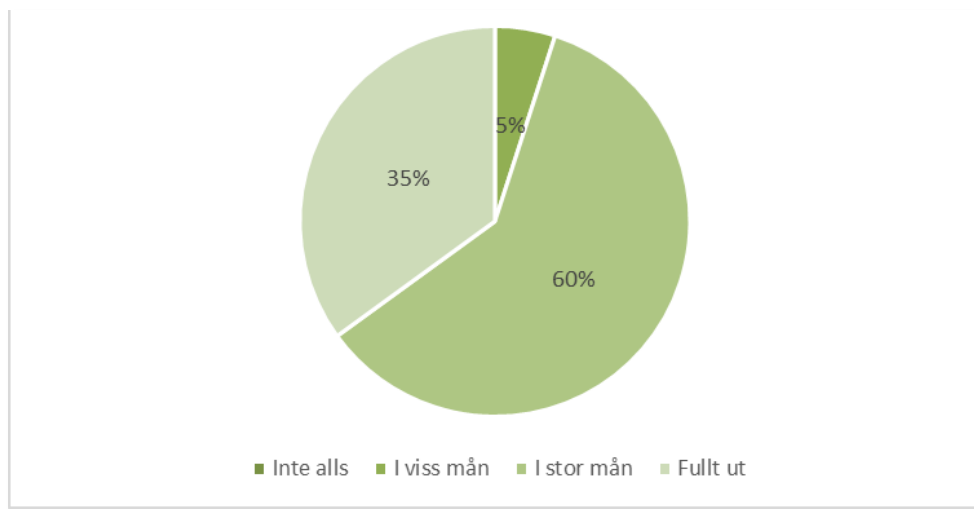
Vi har individuell mätning och debitering (IMD) och laddplatser samt fastighetsnära källsortering i våra fastigheter.

Vi använder avtalsklausuler gällande tecknande av förny el och avfallssortering.

Våra hyresgäster erbjuds olika renoveringsnivåer A, B, C i samband med ombyggnad.

Åtagande 6: Vi använder fossilfri energi.

Exempel från fritextsvar:

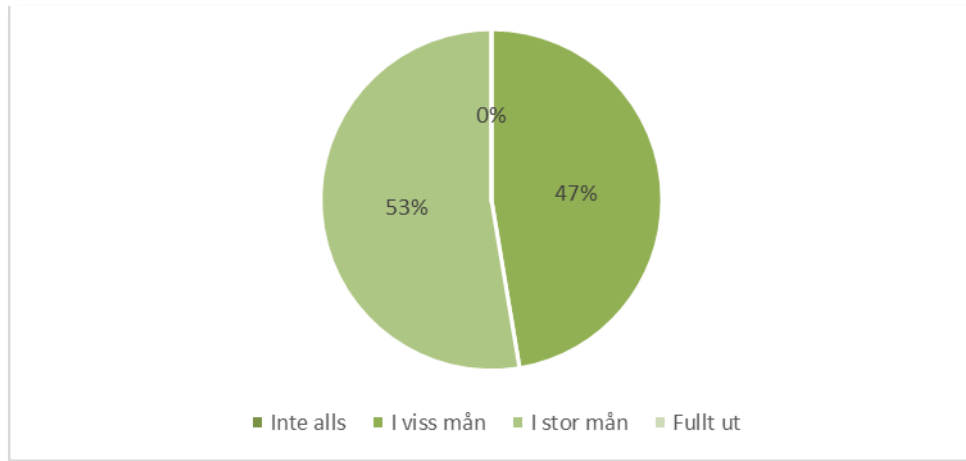
Vi jobbar hårt med att minimera energianvändningen och jobbar med effektuttaget för att minska effektoppar, då fossil energiproduktion tillkommer i både el- och fjärrvärmesystem. Vi köper grön el (vind), miljömärkt fjärrvärme alternativt klimatkompenserar den fjärrvärmes vi köper.

Vi använder grön el och biobränslen för uppvärmning samt till egna fordon. Vi har även krav på en viss andel fossilfria drivmedel för projekt som vi beställer. Den är dock inte 100 procent i dagsläget.

Vi använder fjärrvärme, vars energiråvara är upp till 40 procent fossilfri på grund av avfallseldning. Avfallseldning innebär fossilbaserad råvara på grund av stor del eldning av plast i avfallet. Så indirekt använder vi ändå fossilbaserad energi. Men vi använder ingen direkt fossilbaserad energi som oljeeldning.

Åtagande 7: Vi minimerar avfall med fossilt ursprung som går till energiåtervinning

Exempel från fritextsvar:

Vi ställer krav på avfallsminimering och följer upp avfallshantering i våra byggprojekt. I större projekt har vi löpande uppföljning och i mindre projekt gör vi stickprov på byggarbetsplatsen. Vi begär in statistik från alla våra projekt via vår projekta avslutsapp. Appen hjälper oss med sammanställning av statistiken och analys. Vi följer också upp hyresgästernas avfall.

Vi ställer krav på större underhållsarbeten och vi har full sortering på vår arbetsplats för olika materialslag.

Vi kräver utsortering av plast i alla byggprojekt. Våra hyresgäster erbjuds plastutsortering i sina fastigheter, men inte överallt eftersom det finns utrymmesbrist.

Fortsatta utmaningar för branschens klimatarbete

Bygg- och anläggningssektorn genomgår en avgörande klimatomställning. Viljan att bidra till Sveriges klimatmål är stark, men för att omställningen ska accelerera och bli en realitet i hela branschen måste ett antal systematiska hinder undanröjas. I enkäten besvarade företagen och organisationerna vilka de största utmaningarna är i det fortsatta arbetet för minskad klimatpåverkan.

Vilka är era största utmaningar i det fortsatta arbetet för minskad klimatpåverkan?

1. Kunskapsbrist och otillräcklig uppskalningstakt av pilotprojekt

Trots att det finns många framgångsrika pilotprojekt som visar att utsläppen kan halveras med befintlig teknik, har dessa lösningar svårt att nå bred tillämpning och bli standard. Enkätsvaren pekar på en generell kunskapsbrist hos alla aktörer i värdekedjan, från beställare och arkitekter till projekterande ingenjörer och utförare på plats. Klimatarbetet ses fortfarande ofta som en specialistfunktion snarare än en integrerad del av allas vardag.

2. Bristande kravställning och uppföljning

I enkätsvaren ges många goda exempel på hur olika aktörer i värdekedjan agerar proaktivt och föreslår lösningar som sänker klimatpåverkan. Denna proaktivitet möter dock en av de största utmaningarna: ett bristande engagemang och låg kravställning i flera led av värdekedjan. Affärsmodeller och upphandlingar premierar ofta lägsta pris framför minskad klimatpåverkan, vilket gör det svårt att motivera klimatförbättrande val som kan medföra en högre initial kostnad. Flera aktörer upplever en utbredd ovilja i efterföljande led att betala för klimatoptimerade lösningar. Utan tydliga och konsekventa klimatkrav genom hela värdekedjan saknas de incitament som krävs för att driva utvecklingen framåt i bred skala.

3. Hinder för ökad cirkularitet

En övergång till en cirkulär ekonomi hindras av att det saknas mogna och fungerande marknader för återbruk och materialåtervinning. Logistiken utgör en fundamental flaskhals där processen att hantera, kvalitetssäkra och mellanlagra material är kostsam och resurskrävande. Egen mellanlagring beskrivs som "tidskrävande och kräver utrymme", vilket ofta leder till att kostnaden för en återbrukad produkt överstiger priset för en nyproducerad. Detta skapar i sin tur svaga ekonomiska incitament för cirkulära flöden.

4. Brist på data och mätverktyg

För att kunna styra mot minskad klimatpåverkan krävs tillförlitlig och jämförbar data. Enkätsvaren visar på en stor utmaning i att samla in primärdata, särskilt för utsläpp i leverantörskedjan (GHGP scope 3). Det saknas bra och standardiserade verktyg för att mäta och följa upp klimatpåverkan i projekt. Vidare är kvaliteten på den data som finns ofta bristfällig och det finns en generell avsaknad av förståelse för hela livscykelperspektivet.

5. Begränsad tillgång på eleffekt samt fossilfria maskiner och transporter

Elektrifieringen är avgörande för klimatomställningen, men den bromsas av praktiska hinder. Det råder brist på tillräcklig effekttilldelning för att kunna elektrifiera industrier, som gipsskivefabriker. Samtidigt är tillgången på fossilfria arbetsmaskiner och ändamålsenliga servicebilar begränsad, och utbyggnaden av laddinfrastruktur, särskilt i glesbygd, är otillräcklig. Det saknas även tydliga politiska incitament som driver på omställningen av fordons- och maskinparken.

6. Målkonflikter och brist på förutsägbarhet

Den mest framträdande målkonflikten är den mellan kostnad och klimat. I ett ansträngt konjunkturläge med pressad ekonomi blir det svårt att prioritera klimatåtgärder som innebär en initial merkostnad. Branschen efterfrågar en tydlig och långsiktig politisk ledning som skapar förutsägbarhet genom styrmedel, såsom bindande gränsvärden för klimatpåverkan. En brist på tillsyn av befintliga regler undergräver också viljan att investera i omställningen.

7. Tillgång och kostnad för material med lägre klimatpåverkan

En stor del av ett bygg- eller anläggningsprojekts klimatpåverkan är bunden i de material som används. Att accelerera utvecklingen och tillgången på material med lägre klimatpåverkan är därför en gemensam nyckelfråga för hela branschen. Utmaningen ligger i att skala upp produktionen av nya, innovativa material så att de blir kommersiellt tillgängliga till en konkurrenskraftig kostnad. Även när klimatförbättrade alternativ finns kan de vara dyrare och svårare att få tag på i den volym som krävs. För vissa material är det dessutom idag svårt att hitta alternativ som uppfyller nödvändiga tekniska prestandakrav utan att kostnaderna ökar markant, vilket bromsar omställningstakten.

Axplock av projekt att inspireras av

Färdplanenens resurshierarkier blir verkstad

Färdplanen innehåller en resurstrappa (resurshierarki) som både företag som undertecknat färdplanen och andra aktörer i branschen nu använder. Den liknar avfallstrappan eller Trafikverkets fyrstegsmodell och tydliggör hur vi ska se på den bebyggda miljön. Ett exempel är att företaget Fabege upprättat en cirkularitetshierarki som ska följas vid utveckling av befintliga byggnader. I första hand ska bevarande av byggnader eller anläggningar utredas, vilket lett till att Fabeges fastighetsutvecklare har gjort omtag för flera projekt de senaste åren där bevarande och utveckling av det befintliga varit i stället för att riva och bygga nytt, exempelvis i Hammarby Sjöstad i Stockholm. Där nybyggnation enligt detaljplan redan är beslutat demonteras befintliga hus och utredning görs för att omhänderta allt material för återbruk och materialåtervinning.

Klimatreducerade modulhus med trästommar i Falun

Ett annat av färdplanens åtaganden handlar om att planera och projektera ny bebyggelse på ett klimat effektivt sätt med låga utsläpp. Ett exempel är Kopparstaden i Falun som i sitt senaste nyproduktionsprojekt valt modulhus med svenska trästommar från företaget Lindbäcks. För det allmännyttiga bolaget blir det ett nytt sätt att bygga, med klart lägre klimatpåverkan än det traditionella. Lägenheterna har också geo-ftx, det vill säga ett ventilationssystem som även nyttjar jordvärme, som standard där det går. Det sänker energianvändningen och ger bättre inomhusklimat för hyresgästerna.

Anläggningsprojekt med klimatbesparade åtgärder i Stockholm

Att efterfråga klimat- och energieffektiva produkter och tjänster av leverantörer och underentreprenörer och att löpande följa upp utfallet är ett av färdplanens åtaganden för fastighetsägare och anläggningsägare. I projektet FSE403 Johanneslust som är en del av förbifart Stockholm har anläggningsföretaget Implenja jobbat med klimatförbättrande åtgärder i hela genomförandet. Slutresultatet landade på en klimatreduktion på 47 procent jämfört med referenskalkylen. Några av de mest effektiva åtgärderna var användningen av HVO100 och andra drivmedel med inblandning av biodrivmedel, betong med låg emissionsfaktor och optimering av betongkonstruktion vilket reducerade mängden betong och armering.

Ny- och ombyggnad av kontorsfastighet i Borås

På uppdrag av Borås stad har entreprenören RO-gruppen, inom ramen för projektet Pantängen, byggt en ny kontorsbyggnad med prefabricerat limträ och KL-trä, i nära samarbete med materialleverantören och med fokus på hållbar träbyggnation. Bottenplattan omprojekterades och optimerades för att minska mängden betong och skapa en mer klimatvänlig grundkonstruktion. Genom att använda väderskydd under byggtiden minimerades energianvändningen, och uppvärmning skedde med hetvatten och fjärrvärme, vilket ytterligare reducerade klimatpåverkan. Projektet blev Borås stads

första kontorsbyggnad som finansierades genom stadens ramverk för gröna obligationer och bidrar till stadens arbete med koldioxidbudget.

Storskaligt bevarande- och återbruksprojekt i centrala Göteborg

I projektet *På hörnet* i centrala Göteborg har fastighetsägare, entreprenör och arkitekt tillsammans arbetat proaktivt för att uppnå stora CO₂-besparingar. Lösningar har tagits fram för att visualisera miljöer med återbrukade material och skapa samsyn kring återbruksambitioner. Projektet har omfattat återbruksinventering med sakkunskap kring demontering, hantering och byggnation, logistik och planering, samt förpackning och hantering av återbrukat material. Dessutom har nya produkter med återvunnet material testats och klimatkalkylering genomförts för att följa besparingar i både CO₂ och SEK. Halvvägs in i ombyggnationen har stora mängder fönster, kopparfasad, lamellglas, bokglaspartier, installationer, undertak, innerdörrar, WC-porslin och belysning återbrukats. Resultatet är betydande klimatbesparingar, kostnadsreduktioner och ett högkvalitativt slutresultat.

Om rapporten

Uppföljningsrapporten har utförts och författats av Färdplanens styrgrupp som består av representanter från branschorganisationerna Byggföretagen, Fastighetsägarna, Byggherrarna, Byggherrarna, Innovationsföretagen, Installatörsföretagen och Sveriges Allmännyttas tillsammans med Trafikverket.

Färdplanens styrgrupp arbetar med att få ett ökat engagemang om klimatfrågorna i sektorn och att få fler som ansluter sig till färdplanen och dess mål och åtaganden.

Färdplanens styrgrupp arbetar även med att genomföra aktiviteter och driva påverkansarbete samt vid behov uppdatera och revidera färdplanen. Det operativa arbetet med att nå färdplanens mål om nettonollutsläpp sker i verksamheten hos alla de aktörer som undertecknat färdplanen.

Byggföretagen – Emma Bonnevier
Byggherrarna – Danielle Zachrisson
Byggherrarna – Veronica Koutny Sochman
Fastighetsägarna – Rikard Silverfur
Innovationsföretagen – Anders Persson
Installatörsföretagen – Terese Kuldkepp
Trafikverket – Åsa Lindgren
Sveriges Allmännyttas – Magnus Ulaner
Sveriges Allmännyttas – Sofia Hansdotter, ordförande i styrgruppen

BYGGFÖRETAGEN

FASTIGHETSÄGARNA

 SVERIGES
ALLMÄNNYTTA

 byggmaterial
industrierna

 Installatörs
företagen

 TRAFIKVERKET

 BYGG
HERR
ARNA

 | Innovationsföretagen

